CELJSKI tednik

CELJE, PETEK, DNE 15. JULIJA 1955
LETO VII. — ŠT. 28 — CENA 10 DIN

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Maslo — Tiska Celjska tiskarna — Uredništvo: Celje, Titov t. 1 — Pošt. pred. 123 — Telef.: uredništvo 24-23, uprava 25-23 — Tek. rač. 620-T-250 pri NB FLRJ v Celju. — Letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 dinarjev. — Izhaja vsak petek — Poštnina plačana v gotovini — Rokopisov ne vračamo

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI CELJSKEGA OKRAJA

V nedeljo na svidenje na Dobrovljah!

Pojutrišnjem bodo Dobrovlje na svojem pobočju sprejele tisoče delovnih ljudi celjskega okraja. Kot pred leti se bodo v sencah šumečih Dobroveljskih host zbrali nekdanji borci, seveda veliko starejši kot so bili takrat. Marsikomu bo strmina delala preglavice, včasih pa jo je meril od jutra do noči, od večera do jutra. Na Dobrovljah se bodo v nedeljo zbrali stari borci in obudili spomine na leta, ko so bile Dobrovlje središče Savinjske doline, ko so od tu sejali slovenski borci upor na vse strani. Dobrovlje so se proslavile med narodnoosvobodilno borbo in ko danes izgovarjamo to ime je v našem glasu prizvok spoštovanja. Dobrovlje poznajo tudi tisti, ki so si v teh strminah polomili zobe in ki so so občutili trdo pest slovenskih partizanov. Marsikateri sovražni vojak, ki je imel srečo, da je odnesel celo glavo, še ni pozabil na Dobrovlje. Na Dobrovljah se ne bodo sešli samo borci, ki so se med vojno tu zadrževali. Prišli bodo delovni ljudje vsega okraja pa tudi izven naših okrajnih meja. Prišli bodo mladi fantje, obvezniki predvojaške vzgoje, ki bodo lahko ob tej priliki na licu mesta spoznali košček uporniške zemlje, kjer je nastala in se razvila naša ljudska armada, kamor jih bo državljanska dolžnost kmalu poklicala.

Partizanski miting na Dobrovljah bo letos največji partizanski praznik v našem okraju. Po dosedanjih podatkih se bo samo iz Celja udeležilo tega mitinga preko 1000 ljudi iz vse celjske okolice in drugod pa še nadaljnjih tri do štiri tisoč. Na tem zboru bo nekaj sto članov partizanskih patrulj, ki jih bo vodil prvoborec v teh krajih *Ludvik Zupanc*. Iz Šoštanja bo prišla kurirska patrulja, ki jo bo vodil znani partizan *Edi Golc*. Mladi pripadniki predvojaške vzgoje, ki so bili med NOB še otroci, bodo pod vodstvom aktivnih in rezervnih oficirjev obnovili nekdanjo vsakdanjo sliko Dobrovelj. Ta dan se bo na Dobrovljah »razvila ostra borba«. V programu prireditve bo sodelovalo veliko število pevcev iz vseh pevskih zborov v našem okraju, pod vodstvom prof. *Ferlinca*. Udeleženci partizanskega mitinga na Dobrovljah bodo lahko v svoji sredini pozdravili stare partizanske voditelje, ki tudi danes zavzemajo odgovorne položaje v naši socialistični družbi. Pokroviteljica tega mitinga bo tov. *Mica Slandrova-Marinkova*, domačinka iz bližnjega Prebolda. Slavnostni govor bo imel naš ljudski poslanec in član Izvršnega sveta Slovenije tov. *Viktor Avbelj*.

Pripravljalni odbor za proslavo je v teh dneh bil večkrat na Dobrovljah, kjer je razpravljal o izvedbi velikega partizanskega mitinga. Miting bo na severnem pobočju Dobrovelj. Slavnostni prostor je odrejen na travniku nad kmetijo Rovniška, do koder bo v glavnem dokončan prvi del Partizanske ceste. Na tem prostoru bo urejeno v malem vse kar k taki veliki prireditvi spada. Ta teden postavljajo slavnostno tribuno, ki sicer ne bo razkošna, saj bi za tako priliko tudi ne bila preveč primerna. Prireditelji so skušali s čim manj sredstvi urediti slavnostni prostor tako, da ne bo preveč stroškov in da hkrati ne bo ničesar primanjkovalo. Od vznožja, kjer bo urejen parkirni prostor za vozila in kolesa, pa do slavnostnega prostora bo postavljenih okoli 18 paviljonov s pijačo in jedili. Paviljone bodo oskrbovala bližnja društva in organizacije. Na slavnostnem prostoru bo gorela električna luč, ki si že počasi utira pot na Dobroveljski

masiv. Poleg pevskih zborov bo na proslavi tudi dovolj godbe. Dve godbi bosta igrali na dveh, nalašč za to priliko urejenih plesiščih.

Glavni del proslave se bo pričel v nedeljo popoldne z otvoritvijo in slavnostnim govorom tov. *Viktorja Avbelja*. Program bodo izpolnjevali nastopi združenih pevskih zborov in nastop obeh godb na pihala. Med programom bodo udeleženci lahko videli stare partizane, ki bodo v patrulji prispeli na slavnostni prostor, potem ko bodo obšli vse znamenite kraje Dobrovelj, kjer so bile med vojno večje borbe. Tu bo komandant patrulj tov. *Ludvik Zupanc* predal raport.

Po svečanem delu se bo razvilo partizansko veselje. Vsak, ki bo prišel na ta prostor, mu ne bo žal saj se od tu odpira pogled na vso Savinjsko dolino od Gore Oljke in Letuša pa do daljnega Celja, ki se izgublja v megli in med griči na jugovzhodu. Pripravljalni odbor je poskrbel, da ne bo udeležencem primanjkovalo niti toplih jedil niti osvežujoče pijače.

Morda ni napak če opozorimo udeležence na nekatere podrobnosti, zlasti pa vse, ki bodo sodelovali v programu. Na slavnostnem prostoru bodo določena mesta za zbirališče partizanskih patrulj, za predvojaško vzgojo in posebno zbirališče za pevce. Pevci se bodo morali zbrati že pred začetkom prireditve, da bi lahko odšli nekoliko vstran od slavnostnega prostora in izvedli skupno vajo. Prijatelji petja se bodo gotovo veselili takega množičnega nastopa naših pevcev, ki ga je marsikdo ohranil v spominu še od Ostrožnega.

Partizanski miting na Dobrovljah bo ob vsakem vremenu, toda upamo, da se vreme ne bo preveč kisalo. Če pa bi slučajno nekaj oblakov hotelo omajati dobro voljo udeležencev, lahko povemo, da prireditveni prostor ni daleč od prvih streh, kamor bi se v primeru manjšega dežja lahko zatekli. Upamo, da vreme ne bo nagajalo. Vsekakor pa bo ta prireditev ostala vsem udeležencem v lepem spominu, saj bo to prilika, da pobliže spoznamo borbene Dobrovlje in se hkrati naužijemo svežega zraka ter razveselimo in obnovimo spomine na čas, ko so bile Dobrovlje kraj, kamor smo obračali svoje oči v prepričanju, da trpljenje ne bo dolgo trajalo in da nam bodo od tam naši junaški borci prinesli svobodo.

V nedeljo nasvidenje na Dobrovljah!

BORCEM XII. SNOUB!

Obveščamo vse bivše borce XII. SNOUB, da bo dne 4. septembra 1955 v Mokronogu — kraju, kjer je bila l. 1943 brigada ustanovljena — zbor te brigade. Da bi bila organizacija in izvedba zbora čim uspešnejša in udeležba polnoštevilna, pozivamo vse bivše borce XII. brigade, da čimprej a najkasneje do 31. julija t. l. sporoče naslednje podatke: Priimek in ime, od kdaj do kdaj je bil v brigadi in v kateri edinici, sedanji naslov in ali se namerava udeležiti zbora brigade v Mokronogu. Sporočila pošiljajte na naslov: Zveza vojaških vojnih invalidov — Štab XII. SNOUB — Ljubljana, Gosposvetska c. 2, Tel. 21-901).

Prav tako naprošamo sorodnike in znance borcev, padlih v tej brigadi, da sporoče na isti naslov ime in priimek ter kdaj in kje je padel.

Bivši borci, udeležite se polnoštevilno prvega zbora XII. brigade.

Pripravljalni odbor

Celje bo dostojno proslavilo občinski praznik

V dneh od 19. do 23. julija bo v Celju vrsta prireditev v okviru praznika mesta Celja in Dneva vstaje slovenskega naroda. Mestni odbor Zveze borcev, Ljudski odbor mestne občine in ostale množične organizacije bodo v teh dneh priredile velik kulturni in športni program.

Na večer pred praznikom mesta Celja 19. julija bo ob pol devetih zvečer pod skakalnico v mestnem parku uprizorjena igra na prostem. Ljudski oder bo v režiji Toneta Zorka uprizoril partizansko dramo »Raztrganci« od partizanskega pesnika Mateja Bora. Drama bo uprizorjena na prostem s sodelovanjem Zveze borcev. Režirana je na moč realistično, kajti gozd nad parkom se bo spremenil v bojišče in požar ne bo odrski, temveč resničen. Če bi bilo slabo vreme, bo uprizoritev tega dela 22. julija ob istem času.

Na sam občinski praznik bo ob pol enajsti uri dopolne slavnostna seja Mestnega odbora Zveze borcev in Ljudskega odbora mestne občine Celje v sejni dvorani LOMO Celje. Uro pozneje bo pri grobnici narodnih herojev na Trgu herojev komemoracija, a ob poldevetih zvečer telovadno športna akademija na Glaziji. V programu te akademije bodo sodelovali člani društva Partizan Gaberje in Kladivarjevi atleti. Pred akademijo bo ob desetletnici športa v Celju govoril tov. Jug Karel, predsednik Zveze športov Slovenije tov. Krese pa bo podelil priznanja zaslužnim celjskim športnikom. Naslednji dan na večer pred Dnevom vstaje slovenskega naroda bo ob 6. uri zvečer velika športna parada po mestnih ulicah, v kateri bodo sodelovali člani telesno vzgojnih in športnih organizacij mesta Celja in okolice. Ob pol osmih zvečer bo po mestnih ulicah štafetni tek moških in ženskih ekip, sindikalnih podružnic celjskih kolektivov in okoliških podjetij za pokal Mestnega odbora Zveze borcev Celje. Ob pol devetih zvečer pa bo na drsališčnem prostoru v mestnem parku slavnostna akademija združenih pevskih zborov delavskih prosvetnih društev »Svoboda« iz Celja in Štor. Tu bo tudi slavnostni govor o Dnevu vstaje slovenskega naroda, na koncu pa bodo podelili pokale zmagovalnim ekipam štafetnega teka.

Ekonomska nujnost

Predpisi Zveznega izvršnega sveta o povečanju odkupne cene pšenice za 5 dinarjev pri kilogramu, koruze za 6 dinarjev, maloprodajne cene kruha povprečno za 12 dinarjev, kot tudi ukinitev regresa za pridobivanje masti in olj (s tem bo prišlo do svobodnega formiranja cen) niso prišli nepričakovano. Že dalj časa so se v Zvezni ljudski skupščini, v gospodarskih krogih, pa tudi v širši javnosti vedno odločneje pojavljale zahteve, podprte s temeljnimi dokazi, o nujnosti vskladitve cen maščob in žita s cenami ostalih kmetijskih pridelkov.

Dosedanje nenormalne, umetno vzdrževane cene teh življenjskih artiklov so bile gospodarsko izredno škodljive, saj so popolnoma destimulirale proizvajalca. Kvarne posledice tega smo vsi občutili: proizvodnja žitaric in masti je stagnirala, velike potrebe po masti in žitu pa smo morali kriti z uvozom. To pa je obremenjevalo našo plačilno bilanco. Nujno potrebna sredstva smo dajali za žito, čeprav bi za ta denar lahko dobili drugo blago široke potrošnje ali pa investicijska sredstva, ki bi neposredno izboljšala življenjsko raven.

Svobodno oblikovanje cen masti in višje cene žitaricam (katerih cene so v primerjavi s predvojnim razmerjem daleč zaostale za cenami drugih poljedelskih artiklov) je gospodarska nujnost in edina mogoča pot za povečanje proizvodnje teh važnih prehranbenih artiklov. Ta ukrep bo imel vrsto koristnih posledic: ne bo le vzpodbudil kmetijskega proizvajalca k večji proizvodnji, temveč bo tudi privedel do bolj ekonomične potrošnje kruha, odpravil bo neupravičene privilegije kmetovalcev v nežitorodnih predelih itd.

Da s temi ukrepi ne bi prizadeli življenjske ravni po mestih in industrijskih središčih, je Zvezni izvršni svet povečal plače, nagrade in pokojnine za 500, otroške dodatke pa za 240 din mesečno. Tako bodo kompenzirani večji izdatki družin za mast in moko. V povprečju bodo družinski proračuni ostali enaki, do odstopanja v posameznih primerih pa bo seveda prišlo. Za tiste, ki bi bili pri tem teže prizadeti, je Zvezni izvršni svet namenil pomoč pol milijarde dinarjev. Izdatki se bodo povečali le zaradi podražitve tobaka in tarif v potniškem prometu, toda ti dve postavki nimata v povprečju odločilnega vpliva na življenjsko raven.

Kot smo bili obveščeni, se cene sladkorja ne bodo spremenile, čeprav so dokaj nizke. Potrošnja sladkorja se veča, vendar pa je to v skladu z našimi prizadevanji, da spremenimo sestavo prehrane v tem smislu, da zmanjšamo potrošnjo žitaric, ki so visoko nad evropskim povprečjem.

Novi predpisi rešujejo sedanje slabosti pri koreninI, ko skušamo z ekonomskimi cenami omogočiti normalno proizvodnjo masti in žitaric. S tem se bo dvignila proizvodnja, tržišče pa stabiliziralo. Od tega pa je pravzaprav odvisna realna življenjska raven.

(Po »Večeru«)

S 14. SEJE ZBORA PROIZVAJALCEV CELJSKEGA OKRAJA

V delu gospodarskega sodišča se zrcalijo slabosti gospodarskih organizacij

SAMO LETOS ŽE 5,2 MILIJONA DINARJEV ZA TAKSE — KOGA NAJ BREMENI DOPOLNILNI PRISPEVEK ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE

Stirinajsta seja zbora proizvajalcev celjskega okraja je v prvi vrsti potekla v vzdušju poročil in razprave o problemih Zavoda za socialno zavarovanje ter o delu in problemih Okrožnega gospodarskega sodišča v Celju.

Direktor Zavoda za socialno zavarovanje tov. MILAN LOŠTRK je znova predočil članom zbora proizvajalcev težak položaj Zavoda, ki je nastal predvsem zaradi predvidenih višjih izdatkov od dohodkov. Primanjkljaj bi znašal okoli 37 milijonov dinarjev. Po sklepu skupščine Zavoda za socialno zavarovanje (o čemer smo v našem listu že poročali, op. pisca) naj bi ta primanjkljaj kril dopolnilni prispevek za zdravstveno zavarovanje, ki bi ga po posebni lestvici plačevali tisti delovni kolektivi, ki bi presegali normalno povprečje 3 % bolezenskih izostankov. Skupščina zavarovancev je ta sklep o dopolnilnem prispevku za socialno zavarovanje sprejela, Zavod pa je prizadetim podjetjem že poslal odločbe o zvišanju prispevka.

Ko je bil zbor proizvajalcev celjskega okraja postavljen pred dejstvo, ali naj ta sklep o dopolnilnem prispevku potrdi, ali ne, se je razvila živahna razprava, v kateri so bila mnenja deljena. Na koncu pa se je uveljavil načelen sklep, ki pa še ni dokončen in po katerem se zbor proizvajalcev celjskega okraja ne strinja z uvedbo dopolnilnega prispevka za socialno zavarovanje na tak način, da ta prispevek bremeni tisti del dobička, ki pripada okrajnemu ljudskemu odboru. Člani zbora so bili mnenja, da bi bilo dosti bolj primerno, če bi ta dopolnilni prispevek bremenil del dobička, ki ostane delovnim kolektivom. Le tako uveden dopolnilni prispevek bi dosegel svoj namen v tem, da bi se vsi člani delovnih kolektivov zavzemali za zniževanje bolezenskih izostankov. Sicer pa so zastopniki proizvajalcev celjskega okraja še sklenili, da naj ta problem najprej proučijo zakonodajni organi. O potrditvi sklepa skupščine zavarovancev pa bodo odločali ljudski odborniki na eni izmed prihodnjih skupnih sej.

V nadaljevanju dela pa je o problemih Okrožnega gospodarskega sodišča govoril predsednik te pravosodne ustanove tov. IVO SEVER.

Delo gospodarskega sodišča je take narave, da se v njem zrcalijo splošni problemi našega gospodarstva, zlasti pa še slabosti gospodarskih organizacij.

Okrožno gospodarsko sodišče v Celju je v zadnjih letih opravilo ogromno delo. Tako so lani trije sodniki rešili 4.610 zadev, v letošnjem prvem polletju pa štirje sodniki že 3.270 zadev. Ne glede na izredno kopico zadev, pa je sodišču uspelo vse primere reševati sproti; hitrost reševanja je samo v korist gospodarskim organizacijam. Ta uspeh pa je treba pripisati sproščenemu pravdnemu postopku in požrtvovalnosti vseh sodnikov. Ne glede na hitrost reševanja pa so sodbe dosegle izredno kvaliteto in pravno varnost. To kaže tudi okoliščina, da se od 1000 rešenih primerov le 7 strank pritožuje na višjo instanco.

Iz tožb, ki jih pišejo zastopniki podjetij se zdi, kakor da je Narodna banka tisti krivec zaradi katerega neko podjetje izterjuje zapadle terjatve. Take tožbe so polne vljudnostnih izrazov, kot »tožimo na zahtevo banke«, »ne bi tožili, če nam banka ne bi blokirala tekočega računa« in podobno. Podrobne analize takih tožb pa kažejo, da krivci za uvedbo postopka tičijo drugje in to prvič, ali da podjetja nimajo zadostnih obratnih sredstev in so tako prisiljena k medsebojnemu kreditiranju in drugič, da je vodilni kader v podjetjih tako malomaren, da ne skrbi za hitro obračanje obratnih sredstev. Pri vsem tem je zanimivo še to, da so gospodarske organizacije samo v prvi polovici letošnjega leta plačale na račun taks reci in pši 5,2 milijona dinarjev. Kje so šele ostali stroški?!

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Na četrti in šesti volilni enoti so izvolili nove odbornike Ljudskega odbora mestne občine Celje

V nedeljo so volivci četrte in šeste volilne enote izvršili svojo državljansko dolžnost in se polnoštevilno udeležili volitev v obeh volilnih enotah. Volišča so bila lepo okrašena, kot bi bile splošne občinske volitve.

Z dopolnilnimi volitvami je Ljudski odbor mestne občine Celje dobil štiri nove odbornike.

V šesti volilni enoti sta bila izvoljena tov. **Simonič Franc**, sekretar komiteja ZKS za okraj Celje in tov. **Svetek Andrej**, direktor Železarne v Štorah.

V četrti volilni enoti sta bila izvoljena tov. **Pelko Cveto**, sekretar mestnega komiteja ZKS v Celju in tov. ing. **Štrukelj Janko**, direktor Tovarne organskih barvil v Celju.

Udeležba na volitvah je pokazala visoko zavest volivcev v teh volilnih enotah, saj se je volitev udeležilo 98,4 vseh volivcev. Ta rezultat je hkrati dokaz, da volivci vse izvoljene odbornike po njihovem požrtvovalnem delu dobro poznajo in jim popolnoma zaupajo odborniške položaje v mestni občini. Volilna absistenca v obeh volilnih enotah predstavlja le od 3 do 8 ljudi, kar je seveda nepomembno za izid volitev.

Novi odborniki bodo prisegli na prvi redni seji Ljudskega odbora mestne občine Celje.

Pogled po svetu

V »ofenzivi dobre volje«, ki jo je pognala v tek sovjetska diplomacija z avstrijsko državno pogodbo, z obiskom v Beogradu in še z nekaterimi vidnimi potezami, je zadnje čase, žal, eksplodiralo nekaj nerodnih bomb o nepravem času, ko se Veliki štirje spravljajo v Ženevo, da bi tam trasirali ozko, toda zanesljivo pot, ki naj svet privede do pravega miru. Toda ne govorimo najprej o njih, marveč pokažimo na deklaracijo miru, ki sta jo podpisala maršal Tito in Nehru in ki sloni na dosledni politiki neodvisnosti, miroljubne in dejavne koeksistence, z drugo besedo, na pomirjevanju sveta in sporazumnem reševanju vseh spornih vprašanj med narodi in državami.

Ta deklaracija miru je šla v svet skoraj isti čas, ko je ameriški senat izglasoval dve milijardi in 300 milijonov dolarjev za dograditev ameriških vojaških oporišč po vsem svetu, isti čas, ko so ZDA sklenile povečati svoje letalske sile in ko so končno tudi v Siamu privolili, da se zgrade vojaška oporišča SEATO pakta.

Ženevska konferenca bo, kakor kaže, samo evropskega značaja. ZDA ne žele, da bi Moskva dala na tapeto tudi Formozo in druge probleme Daljnega vzhoda. Krišna Menon, ki je na sugestijo Ču En Laja pripravljal teren za direktne razgovore med ZDA in LR Kitajsko, ni uspel, Dulles čaka na ženevski rezultat glede evropskih vprašanj, ker je prepričan, da SZ sicer želi izboljšanje odnosov, da pa nima namena kaj prida žrtvovati. Izjavil je, da nima upanja, da bi se v Ženevi rodil sporazum o ravnotežju med obema blokoma, o ravnotežju v oboroženi.

Podoba namreč je, da se bodo v Ženevi pomenili predvsem v tej zadevi: kako se razorožiti, da bi ne bilo več duha nezaupanja, prevzetnosti in sumničenja. Časniki se razpisujejo o načrtih, ki naj bi spravili s sveta ta nevarni položaj, ko si do zob oborožena bloka stojta drug nasproti drugemu in se gresta hladno vojno po vseh pisanih in nepisanih pravilih, ki so v zgodovini doslej še vedno pripeljala do krvavih obračunov. Sredstva in metode hladne vojne niso namreč od včeraj, človeštvo jih pozna od pamtiveka v velikem in majhnem merilu.

Francozi, ki bodo nastopali kot nekaki mešetarji med Vzhodom in Zahodom, svetujejo sklenitev samostojnega pakta med obema blokoma, združitev Nemčije in pristop Nemčije k paktu. Vendar pisanje francoskih »neodvisnih« listov rado pogreva znano Dullesovo govorjenje, da je SZ spremenila svojo taktiko zato, ker je šibka in ker stoji pred gospodarskim polomom. To za odstranitev zlih duhov hladne vojne ni nič kaj prida. SZ se ogreva za Molotovljev načrt varnostnega pakta za 50 let. K njemu naj bi pristopile vse evropske države, tudi obe Nemčiji. Veljaki s Temze predlagajo svobodne volitve v obeh Nemčijah, novo ustanovo za to miru nevarno deželo, izvolitev vsenemške vlade in sklenitev mirovne pogodbe. To ni slabo, kajti če se ne reši nemško vprašanje, tudi ne more biti govora o kaki razorožitvi. Nemci se vnemajo za ta angleški načrt, vendar najbrž nikomur od Nemcev, ne Adenauerju in ne Ulbrichtu, ne bo do združitve, če Štirje veliki še naprej soglašajo, da so nemške vzhodne meje dokončne. ZDA bi se s svojih postojank v Evropi umaknile le, če bi tudi SZ potegnila svoje čete z nekaterih satelitskih držav.

Res ne bo lahko v Ženevi. Toda nemogoče ni, če je le v državnikih obeh blokov resnična volja, da se spelje svet na tir mirnega sožitja. Če te volje ni, bo Ženeva samo en dokaz več, da je svetovni mir fata morgana za ljudi, ki so nagnjeni k sanjam ob belem dnevu. Ali tvorijo nuklearna orožja minimum sile za obrambo ali ne? Če bodo vsi štirje rekli, da ne, da za obrambo katerekoli dežele atomsko orožje ni potrebno, in bi se zmenili še za učinkovito mednarodno nadzorstvo, potem bo Ženeva važen pomnik človeštva, ki si lahko, če le hoče, ureja sožitje po zdravi pameti.

Toda zdrava pamet molči, kadar zavre kri. To se kaže, na priliko, na Bližnjem Vzhodu, kjer Egipt ne priznava Izraela iti de iure niti de facto, Izrael pa palestinskim Arabcem odreka vsakršne pravice. Ali bo žarišče vojne pri Gazi pogašeno ali ne? ZDA ponujajo Egiptu pol milijarde dolarjev, če se vključi v ameriško strategijo v tem delu sveta. To ni prava pot k miru, ker drži v vojno. — Kairski odbor za osvoboditev Severne Afrike se na ameriške ponudbe najbrže ne bo oziral. Francija bo morala prej ali slej demontirati svoj kolonialni imperij in ga predelati po vzorcu Britanske skupnosti narodov, če je za ta vzorec sploh še čas. — SZ in Japonska sta odložili razgovore o mirovni pogodbi. Rusi nočejo slišati o tem, da bi vrnili Japonski pridobljena ozemlja, pa tudi vojnih zločincev jim ne marajo vrniti, dokler se mirovna pogodba ne sklene. — Pakistan in Afganistan se ne moreta sporazumeti. Egipt in Saudska Arabija sta posredovala, toda Afganistan noče jamčiti za življenje in premoženje svojih Pakistancev. — V južnem Vietnamu se je vnel hud boj, ki bo kvaril ozračje v Ženevi bolj, kot je treba. Ho Ši Minh obtožuje ZDA, da se ne drže premirja, ker krepe reakcijo in se povezujejo z Laosom in Kambodžo. Njegov obisk v Pekingu, Zunanji Mongoliji in v Moskvi najbrž ni samo zaradi vljudnosti.

T. O.

Abonentski sveti naj pomagajo k zboljšanju delavskega upravljanja v gostinskih obratih v Celju

Na zadnji seji Trgovinsko-gostinske zbornice za Celje — mesto je tajništvo Zbornice podalo podrobno analizo o stanju in poslovanju gostinskih obratov v Celju. Iz te analize povzemamo nekaj osnovnih misli.

Gostinsko podjetje Na-na se je pred dnevi povečalo; v njegovem sklopu je začela delati tudi gostilna pri Vovku na Mariborski cesti. Podjetje ustvarja okoli 3 milijone dinarjev mesečnega prometa in to pri 20 zaposlenih. Ne glede na neke organizacijsko-pravne napake, za katere pa podjetje niti ne nosi največje odgovornosti, pa je poslovanje v redu. Podjetje ima tudi 30 abonentov, cena abonmaja pa je 140 din. Cene na jedilnem listu se gibljejo pod sredino.

»Vino-Koper« ima pri 27 zaposlenih okoli 3 milijone dinarjev prometa na mesec. Podjetje ima 42 abonentov po 140 din na dan. Cene na jedilnem listu pa so v sredini. Sanitarno tehnično stanje tu ni zadovoljivo, kar se spričo stare zgradbe lahko le delno popravi.

Restavracija »Beli vol« ima 12 zaposlenih ter 1,2 milijona dinarjev prometa. Abonentov je 32, ki plačujejo po 120 din na dan. Medtem ko so tu osnovna in obratna sredstva urejena, pa ne ustreza administracija ter računovodstvo.

Restavracija »Ojstrica« ima 19 zaposlenih, ki dosežejo 2,2 milijona dinarjev mesečnega prometa. Podjetje ima 120 abonentov po 125 din na dan. Cene na jedilnem listu pa so nižje od celjskih gostinskih obratov.

Gostilna »Pri ribiču« ima 6 zaposlenih ter 850.000 din prometa na mesec. Abonentov je 15, cene pa so primerne. Sanitarno tehnično stanje je tu slabo, pa tudi odnosi prejšnjega lastnika in sedanjega upravnika niso pravilni. Osebje in čistoča ne ustrezata.

»Majolka« ima pri 19 zaposlenih okoli 2 milijona dinarjev mesečnega prometa. Število abonentov je 35 po ceni 140 din na dan. Cene na jedilnem listu pa so v Celju najvišje. Visoke cene so delno opravičljive, ker je postrežba relativno kulturnejša, prostori pa bolje urejeni.

Gostilna »Pri tovarni« je za lansko leto izkazala 261.000 din izgube. Pa tudi sicer je stanje v tem obratu zelo neurejeno.

Hotel in restavracija »Pošta« ima 23 zaposlenih ter 2,6 milijona dinarjev mesečnega prometa. Abonentov je 70 in plačujejo po 140 din na dan. Cene na jedilnem listu so med visokimi. Vprašanje, ki ga bo tu nujno treba rešiti, je vrnitev 1. in 2. nadstropja v hotelske namene.

Hotel in restavracija »Evropa« ima pri 41 zaposlenih 2,6 milijona dinarjev mesečnega prometa. Po 156 din na dan plačuje 80 abonentov, sicer pa so cene na jedilnem listu med visokimi.

Kolodvorska restavracija ima 16 zaposlenih in 2,1 milijona dinarjev prometa na mesec. Abonentov je 42, ki plačujejo po 115 din na dan. Računovodstvo tu ni v redu in bo podjetje že zaradi tega moralo nastaviti stalnega računovodjo. Kolodvorska restavracija je najbolj plodonosno podjetje v Celju.

Hotel in restavracija »Savinja« ima 16 oseb in 1,5 milijona dinarjev prometa na mesec. Vprašanje osnovnih in obratnih sredstev tu še ni rešeno. Abonentov je 72 po 140 din na dan. Druge cene so pod sredino. Pereče vprašanje hotela so še vedno zasedene sobe po zasebnikih. Sicer pa kaže, da bo tudi to kmalu rešeno.

Ljudska restavracija ima pri 16 zaposlenih 2 milijona dinarjev prometa na mesec. Abonentov je 360 in plačujejo po 115 din na dan. Tudi druge cene so pod sredino. Neurejena pa sta administracija in računovodstvo. Glede na izredno visoko število abonentov zasluži ta obrat največjo pozornost pa tudi pomoč.

Restavracija »Svoboda« je na robu likvidacije. Kaže, da bo to storil ustanovitelj sam.

Gostilna »Pri opekarni« posluje še vedno kot privatno podjetje. Neurejeno je tudi poslovanje gostilne Trnovlje.

Restavracija »Kladivar« ima 4 zaposlene, poslovanje pa tu še ni urejeno.

Gostilna pri Skalni kleti ima 65 abonentov po 115 din na dan.

Gostinsko podjetje Polule ima že od ustanovitve naprej nekatere težave pri urejanju odnosov do prejšnjih lastnikov.

Vinarska zadruga Kostanjevica je ustanovila gostilno na Ljubljanski cesti (prejšnji Sirše). Tu bo treba le še rešiti vprašanje pavšala.

Urediti je treba še poslovanje bifeja pri »Betonu«, saj kaže, da trenutno dela kot zasebno podjetje.

Posebno stališče v Celju imata gostinska obrata **»Branibor«** ter **Točilnica na Mariborski cesti,** ki skupaj dosegata 2,3 milijona dinarjev mesečnega prometa pri 20 zaposlenih. Abonentov je 30 po 125 din na dan. Zaradi nekaterih neurejenih odnosov med KZ in obratoma bi bila najboljša rešitev v osamosvojitvi obeh obratov.

Analiza poslovanja je nadalje pokazala, da večini gostinskih obratov primanjkuje dobrega kadra. V tem pa je začetek še drugih pomanjkljivosti, ki se kažejo v slabem delavskem upravljanju. V večini primerov manjka pri gostinskih kolektivih še iniciative do izboljšanja dela.

Da bi se zlasti izboljšalo samoupravljanje v gostinskih obratih, pri tem pa povečala soodgovornost in odločanje abonentov, je tajništvo Trgovinsko-gostinske zbrnice predlagalo upravnemu odboru, da naj zlasti v obratih, ki imajo več stalnih abonentov, uvedejo abonentske svete kot organe družbenega upravljanja. Pristojnost svetov naj bi bila posebej določena, v glavnem pa naj bi ti sveti imeli le posvetovalni značaj. Dobra stran uveljavljanja takšnih svetov bi se pokazala tudi v zmanšanju mnogih kritik na račun gostinskih obratov.

Razen tega je Zbornica sprejela tudi sklep, da se pripravi več tečajev oziroma predavanj, na katerih bi članom delavskih svetov in upravnih odborov pa tudi sindikalnim funkcionarjem tolmačili nekatere naloge in dolžnosti iz poslovanja podjetj.

—ič

Zadruga v Kozjem še ni zadovoljna z odkupom zdravilnih zelišč

V Kozjem naletiš vsak dan na mladino pa tudi na stare ljudi, ki nosijo v zadrugo posušena zdravilna zelišča. Veliko so nasušili listja šmarnice, še več pa bezgovega cvetja, ki ga je pri nas na pretek in ki ima prav dobro ceno. Tudi lapuha, vijolic in trobentic niso pustili v nemar. Jagodam omela so cene zvišali, da bi z večjo vnemo uničevali tega drevesnega zajedalca. Včasih pride v nepoznanju rastlinskih imen tudi do pomot, da kdo nabere na primer lecjanove korenine namesto encijanovih, vendar zadruga poskrbi, da nabiralec ne odide praznih rok. Zgodi se, da so rastline slabo posušene, takšnih zadruga ne more prevzeti. Niso za domači trg, še manj za izvoz. Srečal sem fantka s prazno vrečo, ki je dobil za posušene rastline preko 2.000 din in mi je zatrdil, da bo prihodnji mesec zaslužil še dvakrat toliko. Sedaj so se vrgli na lipovo cvetje. Med nabiralci je bil pač najbolj vesel tisti, ki mu je žreb naklonil posebno nagrado Gosada, katero mu je zadruga izplačala. Podobnih žrebanj bo še več.

Zadruga v Kozjem ni zadovoljna z odkupi. Pravijo, da bi morali ljudje še bolj pridno nabirati. Sedaj, ko so počitnice, bi zlasti šolska mladina lahko zaslužila lepe denarce.

V zadrugi so se tudi pogovarjali, da bi priredili v Kozjem enodnevni seminar za nabiralce zdravilnih zelišč. Strokovnjak bi udeležence seznanil z rastlinami, ki rastejo pri nas in kako jih je treba sušiti, da bodo porabne tudi za izvoz in v kakšne zdravilne namene služijo. Seveda bi hkrati govorili tudi o gozdnih sadežih, kakor o gobah, želodu in žiru, borovnicah, malinah, robidnicah itd.

Nabiralci so večidel iz revnejših družin, zato opravlja zadruga dvakrat koristno delo. Nabiralcem nudi zaslužek, naši skupnosti pa pomaga do dragocenih deviz. Kozjansko je bogato na rastlinstvu, tudi Bohor ima v svojih nedrih nič koliko tega. Včasih so množične organizacije dale pobudo za nabiranje. Ker smo šele sredi sezone, bi želeli, da bi povsod posnemali prizadevanje kozjanske zadruge in izkoristili lepo priliko za lahek zaslužek. V bližini sotočja Bistrice mi je znan primer, da so člani pred leti pomagali svojemu društvu iz denarnih težkoč s tem, da so zanj nabrali večjo količino bukovega žira. Tu okoli ne manjka organizacij in društev, ki bi bila podobne samopomoči zelo vesele.

S 14. seje Zbora proizvajalcev okraja Celje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Mnoge tožbe nastanejo tudi zaradi izredno pomanjkljivih pogodb, ki znova kažejo na neznanje in malomarnost komercialnega kadra. Nepoznavanje uzanc v blagovnem prometu ter brezvestno razmetavanje s sredstvi podjetij, to so slike, ki se pred Okrožnim gospodarskim sodiščem v Celju stalno ponavljajo. Tako je n. pr. neko podjetje tožilo tovarno SAD v Celju za 199.000 dinarjev zamudnih obresti. Na to tožbo je najprej SAD odgovoril, da prizna samo 85.000 dinarjev zamudnih obresti. In glej, ko je predmet obravnavalo gospodarsko sodišče, pa je le-to ugotovilo, da znašajo zamudne obresti le 7000 dinarjev. Vprašanje je, kako je moglo podjetje SAD pristati na zamudne obresti v višini 85.000 din, ko pa je bila dejanska terjatev dosti nižja?!

Nadalje je neko podjetje kupilo poljedelske stroje ne da bi jih pri prevzemu pregledalo. To podjetje je nato stroje prodalo naprej. Novi kupec pa je blago pregledal in pri tem ugotovil, da so stroji pomanjkljivi. Nastala je tožba, ki je terjala 350.000 dinarjev odškodnine. Razprava pa je nadalje še pokazala, da je tisto celjsko podjetje, ki je stroje najprej kupilo in jih nato prodalo, pustilo to blago ležati v neki šupi, kamor so prihajali ljudje, ki so po mili volji jemali vse tiste nadomestne dele, ki so jih trenutno potrebovali.

Ti in podobni primeri kažejo le na brezvestno in neodgovorno delo odgovornih uslužbencev v podjetjih.

V kazenskem sektorju dela gospodarskega sodišča v Celju nastopajo prestopki zoper družbeno disciplino. Tožbe na tem področju nastajajo predvsem zaradi nepoznavanja predpisov pa tudi zaradi nediscipline. Pogosti so izgovori vodilnih uslužbencev, ki pravijo, priznavamo, da smo kršili predpise, toda to smo storili zato, ker smatramo, da je predpis gospodarsko škodljiv.

V kazenskem sektorju se nadalje opaža velika širokogrudnost delovnih kolektivov, ki denarne kazni, izrečene direktorjem ter vodilnim uslužbencem, sprejemajo nase in podobno. Tako ravnanje podjetij je škodljivo, ki kaže še na to, da delovni kolektivi izražajo solidarnost do kršenja družbene discipline.

Kakšno je bilo gospodarjenje v tistih podjetjih, ki gredo v prisilno likvidacijo, pove vseh 21 primerov v celjskem okraju, v katerih ni niti enega, da bi podjetje šol v konkurz zaradi objektivnih konkurenčnih razlogov, marveč samo zaradi primanjkljajev, nadalje zaradi nesolidnega gospodarjenja in podobno. Na tem področju dela ima gospodarsko sodišče v Celju velike težave pri imenovanju upraviteljev likvidacijske mase, kajti na terenu zelo primanjkuje ljudi, ki bi bili sposobni izpeljati likvidacijo do konca. Nadalje je predsednik Okrožnega gospodarskega sodišča še predlagal, da naj bi OLO sprejel nase nadaljno izterjavo dolgov, kar naj bi opravljal pooblaščeni uslužbenec pri gospodarskem sodišču. Po takšnem reševanju likvidiranih podjetij, bi bil možen tudi hiter izbris prisilno likvidiranih podjetij iz registra gospodarskih organizacij. Dosedanja praksa namreč kaže, da pravno obstaja še vseh 21 likvidiranih podjetij v celjskem območju, kar je posledica dolgotrajnega odplačevanja poneverjenih vsot.

Gospodarsko sodišče pa je tudi mnenja, da bi bilo prav, če bi v Celju ustanovili še posebno trgovsko podjetje, ki bi prevzelo prodajo vsega blaga likvidiranih podjetij.

-ič

POZIV

Na podlagi člena 32 Uredbe o plačah delavcev in uslužbencev pozivamo vse bivše delavce in uslužbence, ki so še bili na dan 31. decembra 1954 v delovnem razmerju, da v roku treh mesecev po tej objavi prijavijo svojo pravico do izplačila presežka pri končni razdelitvi plač za leto 1954.

Pravico do izplačila imajo vsi tisti, ki so bili na dan 31. decembra 1954 še v delovnem razmerju z Železarno Štore. V kolikor pa na ta dan niso bili več v delovnem razmerju, pa imajo pravico v slučaju, da so sami delovno razmerje odpovedali, le takrat, če so bili v letu 1954 najmanj 9 mesecev v delovnem razmerju. V slučaju, da jim je podjetje odpovedalo delovno razmerje pa imajo pravico le takrat, če so v tem letu imeli 6 mesecev delovne dobe.

Železarna Štore, Štore

1. september — dan pričetka poslovanja novih ljudskih odborov, okraja in občin

Priprave za novo komunalno ureditev občin in okrajev se hitro približujejo zaključku. Izdan je že zvezni zakon o novi ureditvi občin in okrajev, republiški zakon o upravno teritorialni razdelitvi republike na nove okraje in občine, izdana bodo navodila za izvršitev zakona o uvedbi nove ureditve občin in okrajev ter uredba o finančnem poslovanju novih ljudskih odborov. Določeni so že roki, do katerih je potrebno izvoliti nove ljudske odbore okrajev (31. VII.) in občin (do 20. VIII.). Do 31. avgusta pa je potrebno v celoti zaključiti poslovanje sedanjih ljudskih odborov, napraviti popis vseh nerešenih zadev, vseh pisarniških knjig, vsega arhiva in inventarja ter vse te stvari predati novim ljudskim odborom.

Do 31. avgusta bodo prejeli uslužbenci vseh ljudskih odborov odločbe o razrešitvi in bodo postavljeni na razpolago novemu ljudskemu odboru. Novi ljudski odbori bodo razporedili uslužbence na nova delovna mesta. Tisti uslužbenci pa, ki ne bodo sprejeti v službo na novih ljudskih odborih, bodo ostali najpozneje do konca leta 1955 na proračunih ljudskih odborov ter si bodo morali v tem času poiskati drugo zaposlitev.

V vsej državi se bo število okrajev znižalo od 341 na 107, število občin pa od 4121 na 1438.

Vse te spremembe, ki bodo nastale s formiranjem novih okrajev, občin in nove komunalne ureditve, bodo terjale ogromno dela in odgovornosti tudi od uslužbencev ljudskih odborov, da bo prehod na novo komunalno ureditev potekel čimbolj nemoteno.

Danes je potrebno še s posebnim poudarkom opozoriti uslužbence ljudskih odborov na odgovorno delo pri zaključevanju vseh poslov na sedanjih ljudskih odborih. Pospešiti bo treba reševanje vseh zaostankov, nerešenih in tekočih zadev. Pri tem pa skrbno popisati vse nerešene spise, pisarniške knjige, inventar, zlasti skrbno pa bo treba urediti celoten arhiv. Izkušnje, ki jih imamo od prejšnjih upravnih sprememb, nam narekujejo posebno skrb, da se arhiv ne bo raznašal nekontrolirano, temveč da ostane na sedanjem mestu, urejen in kompleten ter da se ga odda šele takrat, kadar bodo pripravljeni ustrezni prostori in ljudje, ki bodo prevzeli nadaljnjo odgovornost zanj.

Za vse te zadeve je treba po navodilih Zveznega izvršnega sveta formirati na vseh sedanjih ljudskih odborih posebne komisije, ki bodo usmerjale delo in odgovarjale za pravilno in uspešno zaključevanje poslov. V teh komisijah bodo v glavnem odgovorni uslužbenci ljudskega odbora, zato bo prav od njih v največji meri odvisna uspešna izvršitev teh nalog.

Prav v tem času bodo morale biti tudi organizacije Sindikata uslužbencev državnih ustanov pobudnik za pravilno tolmačenje teh odgovornih nalog.

Uslužbenci ljudskih odborov naj že sedaj pri vseh administrativnih delih in dajanju točnih podatkov v čim večji meri pomagajo iniciativnim odborom komun pri njihovih nalogah.

Nova komunalna ureditev pa bo nadalje zahtevala tesno sodelovanje in poglobitev družbenih odnosov s podjetji, zadružnimi in drugimi organizacijami. Prav posebno bo treba opozarjati državne uslužbence na nenehno proučevanje in poznavanje stanja in razvoja naše socialistične družbe, da bi ustvarili take družbene odnose in družbeno skupnost, kakršna je zamišljena z novo komunalno ureditvijo.

Nova komunalna ureditev pa se ne bo zaključila samo z novo upravno teritorialno razdelitvijo in s formiranjem novih okrajev in občin. Nova področja občin in okrajev bodo zahtevala primerne spremembe in adaptacije tudi v organih in organizacijah, ki sicer niso neposredno zajete v komunalno samoupravo (vprašanje ustrezne organizacije sodišč, javnega tožilstva, javnega pravobranilstva, statističnega zavoda, katastra, bank, zadružnih organizacij, gospodarskih združenj, zbornic itd.).

To pa dokazuje, da se vsi ti problemi, proučavanje in delo na novi komunalni ureditvi ne končajo na ljudskih odborih, temveč morajo tudi uslužbenci ostalih uradov, zavodov in ustanov budno spremljati ves ta razvoj.

I. P.

NA OBISKU PRI ŠTORSKIH ŽELEZARJIH

Skrb za delovnega človeka na prvem mestu

ŠTORE — INDUSTRIJSKO PREDMESTJE CELJA

Ko se z vrha Teharij začne spuščati cesta proti Štoram, se odpre razgled, ki daje slutiti, da se tu nekje v bližini dogaja nekaj velikega. Na zelenem gričevju z desne strani ceste se belijo novi stanovanjski bloki, vzdolž proge pa leže grmade starega železa. Nekoliko bolj spodaj se razstezajo sive stene tovarniških objektov z visokimi dimniki, v ozadju dominira na novo zgrajen objekt — ponos štorskih kovinarjev — elektroplavž, ki je eden redkih te vrste v Evropi. Preden zaviješ čez železniški prehod med tovarniške objekte, zapaziš na levi pred dvema letoma zgrajeno veliko poslopje — Dom »Svobode«, nad njim pa novo, veliko stavbo Industrijsko-metalurške šole, kjer vzgajajo bodoče kadre.

To je industrijski kraj — Štore, lahko bi ga imenovali industrijsko predmestje Celja, kjer žive in delajo požrtvovalni in pridni štorski železarji. Izdelki njihovih pridnih rok so vedno boljši in z njimi so si ti marljivi ljudje pridobili sloves, ki je znan širom po naši domovini.

ELEKTROPLAVŽ JE DOBRO PRESTAL PREIZKUŠNJO

Obiskal sem inž. Milka Starca, ki vodi elektroplavž. Našel sem ga na komandnem prostoru ,ravno ko je dajal delavcem navodila pri napravah za odvod plavžnega plina v martinarno in spremljal na merilnih napravah potek tega procesa. Med hruščem in ropotom dvigal, s katerimi so polnili električno peč z železno rudo, se z njim nisem mogel dosti pomeniti, posebno še, ker je bil zavzet z odgovornim delom.

Čez nekaj časa, ko je plavžni plin brez nevarnosti že stekel v martinarno, me je prijazno povabil v svojo pisarno. Kmalu sva se zapletla v živahen pogovor o težavah in delu pri elektroplavžu ter o bodočih načrtih.

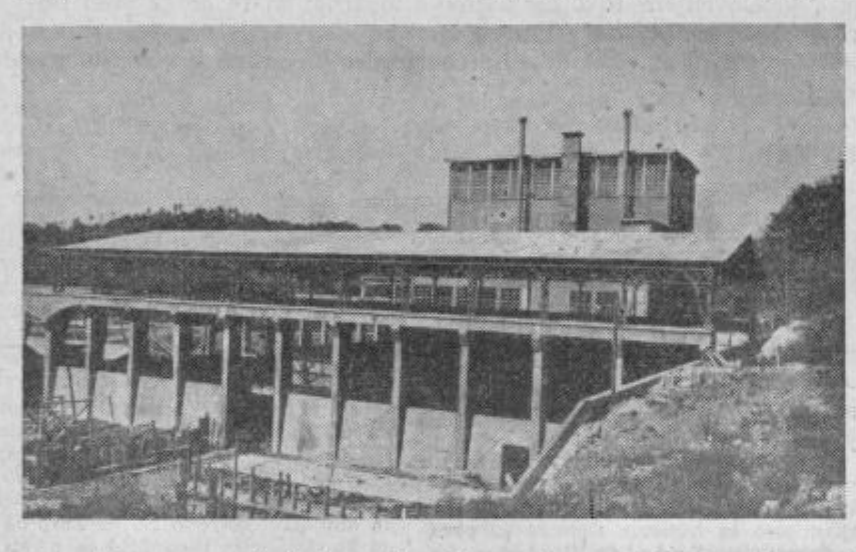

Izvedel sem marsikaj, kar daje prav lepo priznanje delavcem in vodilnemu osebju pri elektroplavžu: postali so že pravi mojstri pri delu, popolnoma so obvladali tehnološki proces elektroplavža, saj je proizvodnja vedno bolj zadovoljiva.

Pri plavžu dela vsega 76 delavcev, od katerih so skoraj vsi kvalificirani in visoko kvalificirani. Čeprav brez pravih izkušenj, saj je te vrste plavž edini v državi in eden med redkimi v Evropi, so se zagrizli v delo. Seveda ni šlo vse gladko in brez težav, vendar vse prepreke uspešno odklanjajo. Še posebej je razveseljivo to, da doslej ni bilo na plavžu še nobene nesreče zaradi plavžnega plina, ki je smrtno nevaren. Rdeči napisi na stenah plavža povsod opozarjajo na to nevarnost.

Lani je bil plavž v preizkusnem pogonu od 26. avgusta do 14. oktobra. V tem času je bilo proizvedeno 1.502 toni surovega železa. Tudi letos do zadnjega junija, ko je bil plavž še vedno v preizkušnji, je bilo proizvedeno 4.850 ton surovega železa, od tega 3.686 ton sivega in 1.164 ton belega. V juniju je znašala povprečna dnevna proizvodnja 65,5 ton, največjo proizvodnjo pa je plavž dosegel 7. junija, ko je iz njega izteklo 80 ton surovega železa. Vsekakor je električna peč dobro prestala preizkušnjo in štorski železarji so z novim objektom zelo zadovoljni.

ČE BO ELEKTRIČNE ENERGIJE DOVOLJ, BODO PRESEGLI PLAN

Kljub uspehom pa v Štorah niso povsem zadovoljni. Manjka jim večkrat električna energija. Kritično stanje je bilo zlasti v marcu in aprilu. V maju in juniju pa je bilo električne energije dovolj, saj je omogočila stoodstotno izkoriščanje peči.

Po letnem planu bi moral elektroplavž dati 10.000 ton surovega železa. Prve dni julija so že dosegli 5.320 ton ali 53 % letnega plana. In če bo do konca leta električne energije dovolj, so plavžarji prepričani, da bodo plan dosegli in celo presegli.

BAKLA NAD ŠTORAMI NE GORI VEČ — MILIJONSKI PRIHRANKI ZA KOLEKTIV

Ker niso bile izpopolnjene regulacijske naprave za dovod plavžnega plina v martinarni, je plavžni plin dnevno uhajal v zrak. To je zadajalo kolektivu veliko skrbi in mu povzročalo občutno škodo. Vsak dan je tako odšlo v zrak okoli 100.000 din. Toda pred tremi tedni so tudi temu zlu napravili konec. Od tega časa martinarna sprejema redno plavžni plin, kolektiv pa ima od tega velike prednosti in prihranke. Prvič: Martinarna rabi dnevno okoli 30 ton premoga manj in s tem železarna prihrani okoli 150.000 din dnevno. Drugič: Proizvodnja SM peči se je povečala okoli 20 %, t. j. od 80 ton na 96 ton dnevno, kar predstavlja 103.000 din prihranka dnevno. In tretjič: Kvaliteta jekla se je občutno izboljšala, kar občutijo odjemalci in zlasti valjarji, saj dobivajo plin, ki je praktično brez žvepla in je zato njegova kalorična vrednost 2.400 kilo kalorij na 1 m³.

Zanimivost štorskega elektroplavža je tudi v tem, da je uporaba elektrod pri njem močno pod evropskim povprečjem in znaša komaj 12 do 14 kg na tono železa. To je povsem zasluga peči, ki je hermetično zaprta, kar praktično onemogoča vsako izgubo plina.

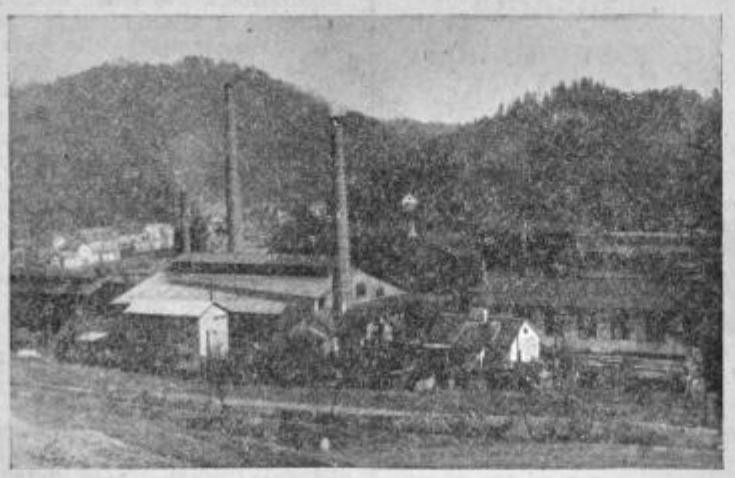

NOV PLAČNI SISTEM ZELO VZPODBUDNO VPLIVA NA DELAVCE

V pogovoru z inž. Starcem je čas hitro potekal. Hotel sem zvedeti še kaj o njemu in njegovemu življenju, vendar nisem uspel iz njega izvleči nič, preveč je skromen in pravi, da ne želi, da bi o njem pisali v časopisih. V pomenku z njim sem še izvedel, da novi plačni sistem zelo vzpodbudno vpliva na delavce, ker so delovna mesta po tarifnem pravilniku sorazmerno pravilno razvrščena in tudi temu primerno in pravično plačana. Povprečna plača delavcev pri elektroplavžu je 50 din na uro. Nekvalificirani delavci — od teh sta samo 2 — sprejemajo 39 do 40 din na uro. Polkvalificirani 44 din, kvalificirani 50 din in visoko kvalificirani delavci 66 din na uro.

Na prostoru ob vznožju plavža, kjer vlivajo surovo železo v kokile, nakar se železo preimenuje v grodelj, sem srečal mladega kvalificiranega delavca Jožeta Lončarča, ki je s skupino delavcev popravljal zobčasto kolo ponovce. Ponovca služi za prenos razbeljenega surovega železa iz peči do kokil, nakar železo v obliki grodlja dalje obdelujejo. Mimogrede sem se zapletel v pomenek in izvedel od tov. Lončariča, da je predsednik sindikalnega pododbora delavcev pri plavžu, inž. Starc, ki me je spremljal, pa je pristavil, da je Lončarič zelo požrtvovalen in priden delavec.

Med potjo do upravnega poslopja tovarne, kamor je inž. Starc hitel na strokovni sestanek, sem vendarle iz njega v »privatnem« pogovoru izvlekel, da je Tržačan, star 31 let, poročen in ima dva otroka, da je bil v partizanih od leta 1943 in da je po končanih študijah na univerzi leta 1951 nastopil službo v štorski železarni ter da je vodja plavža od lani, ko je le-ta stekel v pogon.

DELAVCI SE MOČNO UDEJSTVUJEJO V SVOBODI

Še me je zanimalo, kako v Štorah skrbe za delavce, kako je pri njih z družbeno prehrano, kako s stanovanji in kašno je družbeno življenje med štorskimi železarji. Pogovoril bi se rad o teh problemih s predsednikom in tajnikom sindikalne podružnice, ki oba delata pri elektroplavžu. Predsednik je kvalicirani delavec Darko Starc, tajnik pa vozač rude Ivan Cokan. Ker jih nisem hotel motiti pri delu, sem raje stopil v sindikalno pisarno k tehničnemu tajniku Jožetu Mastnaku.

Naj začnem kar pri začetku, je dejal tov. Mastnak, ko sem mu povedal, po kaj sem prišel, ter je nadaljeval: V sindikatu so včlanjeni vsi delavci, le šest jih ni vključenih, pa še ti so izpadli zaradi nerednega plačevanja članarine. Delavci se močno udejstvujejo v društvu »Svoboda«, ki ima godbeno in dramatsko sekcijo, moški in pevski zbor in lepo urejeno knjižnico v Domu Svobode. Strelska družina pa je ena najboljših v Sloveniji in je v njej največ delavcev. Sindikalna podružnica in tovarniški komite sta organizirala preko zime tečaje za ideološko in ekonomsko vzgojo delavcev, na katerih so predavali najsposobnejši člani kolektiva. Poleg tega pa je tudi »Svoboda« organizirala še poseben ideološki tečaj. Nikdar prej niso bili delavci tako temeljito seznanjeni s tarifnimi pravilniki kot letos. V temeljih so spoznali pravilnost in pravičnost novega plačnega sistema, kar se tudi pri delu ugodno odraža. Razen tega so se vključili v tekmovanje, ki ga je razpisal OSS v Celju na čast 10. obletnice osvoboditve in ki bo trajalo do 29. novembra. Tekmovanje obsega poleg kulturne in športne dejavnosti ter skrbi za delavnega človeka še prizadevnost za dvig storilnosti, kvaliteto in štednjo v materialu.

Počitniški dom na Svetini ne obiskujejo radi samo štorski železarji, temveč je priljubljena izletniška točka tudi ljubiteljem narave iz bližnje in daljnje okolice

POSEBNO SKRB POSVEČAJO DELOVNEMU ČLOVEKU

Prejšnja leta je bila v kolektivu družbena prehrana na nizki stopnji, saj tovarna svoje lastne menze ni imela. Anketa je pokazala, da se je takrat hranilo po raznih menzah od 100 samskih delavcev le 16. Vsi drugi so si kuhali sami.

Tako ni moglo iti več dalje. Zato so s pomočjo delavskega sveta in uprave podjetja dosegli, da so razširili menzo industrijsko-metalurške šole, kjer se sedaj lahko hranijo vsi samski delavci za cenen denar, saj plačajo za kosilo le 75 din.

Prav posebno pa skrbi kolektiv za delavce, ki so na letnem dopustu. V ta namen so na Svetini zgradili počitniški dom, na Rabu pa so lani kupili vilo, ki so jo tudi preuredili v počitniški dom. Tu štorski železarji preživljajo prijetne dopustne dni. Da bi pa delavci zmogli sorazmerno visoke cene penziona, jim je delavski svet iz sklada presežka plač omogočil pravico do izdatnega regresa. Le-ta pa je letos pravično odmerjen, saj je višina regresa odvisna od višine plače, tako da delavci z manjšo plačo uživajo večji regres. Delavec s plačo od 12.000 din plača na Rabu dnevno oskrbo le 100 din, za 400 din, kolikor znaša razlika do dnevne oskrbne cene, pa sprejme regres. Podobne olajšave uživa tudi družina.

Razen tega ima sindikat še poseben sklad za podpore pridnim, bolnim in socialno šibkim delavcem, zlasti tistim, ki vneto delajo v množičnih organizacijah in društvih. Tem nudi sindikalna podružnica brezplačen dopust v svojih domovih na Rabu ali na Svetini. Letos so omogočili 50 delavcem brezplačen dopust.

Skrb za delovnega človeka se odraža tudi v tem, da oskrbuje sindikalna podružnica svoje člane s premogom, ki jim ga dostavlja na dom. Dalje obiskujejo svoje bolne tovariše in jih tudi nagrade. Tak obisk pripravljajo ravno te dni za Dan vstaje.

NAJBOLJ JIH TARE STANOVANJSKI PROBLEM, VENDAR GA SKUŠAJO REŠITI

Železarna je v zadnjih letih močno razširila svojo proizvodnjo in je priliv novih delavcev vedno večji. V začetku letošnjega leta je bilo 131 delavskih družin brez primernih stanovanj. Med njimi je bilo 19 takih primerov, da se je v 1 sobi gnetla 4 do 10 članska družina. Štirideset 3 do 6 članskih družin je stanovalo v zelo tesnih in nezdravih prostorih. V sobi brez kuhinje pa je stanovalo 51 manjčlanskih družin.

Kolektiv si je sicer zelo prizadeval, da bi dobil kredit za gradnjo stanovanjskega bloka. Vendar ni uspel. Tudi poslanica, ki so jo poslali republiškemu izvršnemu svetu, ni nič pomagala. Ker ni izgledov, da bi ta pereč problem skoraj rešili z gradnjo stanovanjskega bloka, skušajo to vprašanje vsaj delno drugače rešiti. Sindikalna podružnica se je s pomočjo uprave zavzela za pomoč vsem tistim, ki žele graditi stanovanjske hišice. Preskrbela jim je cement in kredit za gradnjo in sedaj že gradi okoli 100 delavcev enostanovanjske hišice, okoli 100 pa je takih, ki popravljajo svoja stanovanja. Tudi kanalizacije, ki dela sramoto vsem Štorjanom, se bodo morali prej ko slej lotiti z združenimi močmi.

V pogovoru s tovarišem Mastnakom sem zvedel še marsikaj, kar ni preveč razveseljivo za Štore. Pripovedoval mi je, da je v Štorah veliko gostiln, ne dobiš pa v njih primerne hrane. Čakalnica na postaji je premajhna in morajo delavci čakati na prihod vlakov na prostem v vsakem vremenu. Prehod preko železnice k tovarni je zelo nevaren in le čudo, da še ni prišlo do nesreče. Cesta je polna prahu, ki se v slabem vremenu spremeni v blato, zato bo ena prvih nalog, čim bo možnost dana, da jo asfaltirajo do Teharij. Tudi krajevna cesta na Svetino je v obupnem stanju in jo bo treba popraviti itd...

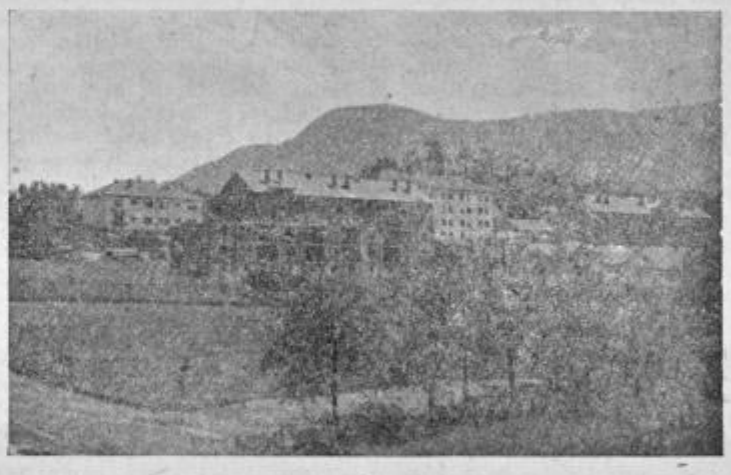

Po vtisih, ki sem jih v razgovoru z ljudmi v železarni dobil, sem bil globoko prepričan, da imata za vse uspehe poleg marljivega kolektiva največ zaslug tudi dobro vodstvo in upravni odbor podjetja.

Ko sem odhajal iz železarne, mi je udarjal na uho ropot strojev, ki se je zlival v mogočno pesem dela. Delo, ki ga ustvarjajo v znoju in s pridnimi rokami štorski kovinarji je veliko in v splošno korist napredka vseh nas. Za njihov doprinos skupnosti jim dolguje vsa naša družba vso pozornost in skrb.

PRIHODNJE LETO BODO S SPUŠČANJEM V POGON AGLOMERACIJE PROIZVODNJO ŠE IZBOLJŠALI IN POVEČALI

Železno rudo dobivajo štorski železarji iz rudnika magnetita Rudna glava v Srbiji in rudnika siderita Ljubija v Bosni. Koks pa jim dobavlja koksarna v Zenici. Z njim pa niso preveč zadovoljni, ker nima primerne granulacije in ne ustreza povsem potrebam peči.

Računajo, da bo drugo poletje že začela obratovati aglomeracijska naprava, ki je v gradnji. Potreben kredit že imajo in tudi vsa domača in tuja tehnična oprema je že v Štorah. Z obratovanjem aglomerata se bo proizvodnja surovega železa še povečala in izboljšala. Proizvodnja se bo povečala na 90 do 100 ton belega in sivega železa dnevno in odpadle bodo tudi težave, ki jih imajo sedaj s surovimi surovinami. Magnetit ima namreč preveč žvepla, in sicer do 1 %, siderit pa pri predelavi razpada v prah. Vse te pomanjkljivosti bodo odpadle, ko bo ruda v aglomeratu termično obdelana.

Delovni kolektiv

ŽELEZARNE ŠTORE

ČESTITA K OBČINSKEMU PRAZNIKU CELJA — 20. JULIJU TER K DNEVU VSTAJE

vsem prebivalcem in podjetjem celjske občine ter jim želi nadaljnjih uspehov!

Zadovoljni nad doseženimi uspehi bodo Preboldčani praznovali občinski praznik

OBČINA PREBOLB
se pripravlja na svoj občinski praznik

Prebivalci občine Prebold bodo 22. 7. proslavili letos drugič svoj občinski praznik. Tokrat ga bodo proslavljali s kulturnim programom.

Kulturni teden se bo pričel v ponedeljek, 18. julija ob 15 z meddruštvenim tekmovanjem v plavanju in odbojki. V torek ob 15 bo medruštveno tekmovanje v kegljanju. V sredo ob 20 bo priredilo domače društvo Svoboda pevski koncert. Istočasno bo tudi otvoritev lutkovnega gledališča v Prosvetnem domu. V četrtek, na predvečer občinskega praznika bo ob 20 parada iz Dolenje vasi v Prebold pred spomenik padlih, kjer bo komemoracija, polaganje vencev pred spomenik padlih, nato pa velik ognjemet. V soboto zvečer ob 20 bo na prostem igra »Velika puntarija« katero prireja dramski odsek društva »Svoboda«. V nedeljo ob 15 bo veliko ljudsko zborovanje, nato pa razvitje praporov društva »Svobode« sindikalne podružnice Tekstilne tovarne Prebold in društva gasilcev. Po razvitju praporov bo ljudsko rajanje. Z občinskim praznikom se Preboldčani spominjajo slavnih dni narodnoosvobodilne borbe, ko je bil Prebold žarišče upora proti okupatorju in domačim izdajalcem v tem delu Savinjske doline in kjer je bila na dan občinskega praznika leta 1941 formirana prva Savinjska četa, v katero so stopili prvoborci iz Prebolda in okolice.

K.

DPD »Svoboda« v Preboldu priredi na čast 10. obletnice osvoboditve in občinskega praznika 22. julija kulturni teden z naslednjim

SPOREDOM

Ponedeljek, 18. julija 1955
ob 15 meddruštveno tekmovanje v plavanju in odbojki.

Torek, 19. julija 1955
ob 15 meddruštveno tekmovanje v kegljanju.

Sreda, 20. julija 1955
ob 20 pevski koncert — prireja domače društvo »Svoboda«. Otvoritev lutkovnega gledališča v »Domu Svobode«.

Četrtek, 21. julija 1955
ob 15 meddruštveno tekmovanje v kegljanju. Na predvečer državnega in občinskega praznika ob 20 komemoracija pred spomenikom padlih borcev, polaganje vencev in kresovanje.

Petek, 22. julija 1955
Občinski praznik, slavnostna seja obč. LO;
ob 9 meddruštveno šahovsko tekmovanje v sindikalni dvorani v graščini;
ob 15 meddruštvene motodirke.

Sobota, 23. julija 1955
ob 20 na prostem pod graščino priredi gledališka družina »Svoboda« Kreftovo »Veliko Puntarijo«.

Nedelja, 24. julija 1955
ob 9 velika gasilska vaja s sodelovanjem PLZ na področju tovarne; od 10 do 12 pred Domom »Svobode« koncert domače godbe;
ob 15 razvitje praporov društev »Svoboda«, sindikalne podružnice Tekstilne tovarne in gasilskega društva Tekstilne tovarne.

PO PROGRAMU PROSTA ZABAVA.

Med tednom vsak večer prosta zabava s plesom v »Domu Svobode« in na kopališču.

Za polnoštevilen obisk se priporoča DPD »Svoboda« Prebold.

Kakor povsod, tako imajo tudi v Preboldu svojo problematiko

Če zaviješ z magistrale Celje—Ljubljana pri Št. Rupertu v Sav. dolini po cesti proti jugu skozi Latkovo vas, zagledaš, že od daleč ob vznožju Reške planine visok dimnik in mogočna poslopja Tekstilne tovarne v Preboldu. Večni ropot strojev in živahno vrvenje kažeta, da se tu opravlja nekaj, kar daje kruha mnogim družinam. Na položnem gričku pri tovarni stoji obnovljeni grad, kjer je našlo okrog 40 delavcev in nameščencev družinska stanovanja. Ideja za preureditev tega gradu v stanovanjske svrhe je bila povsem posrečena, ker sicer velika vsota, ki jo je tovarna v ta namen investirala, pri novogradnji ne bi dala enako število stanovanj. Ob pogledu na trg in okolico Prebold, si prijetno presenečen. To je tipično letoviški kraj, ki s svojimi naravnimi krasotami, s hribovitim ozadjem in lepim razgledom nudi vse pogoje za uspešni razvoj turizma. Iz pogovora z občinskim tajnikom Ivanom Kačem sem povzel, da se kraj dobro razvija. Je pač tako, da je napredek najbolj očiten tam, kjer so zlasti politične organizacije in njeni člani aktivni in politično delo pravilno usmerjajo. Čeprav trdijo nekateri Preboldčani, ki si želijo, morda upravičeno, še večjega razmaha, da so baje nekatere organizacije manj delavne, je vendar opaziti skoraj na vsakem koraku napredek. Saj je občinska organizacija SZDL, ki jo vodita predsednik tov. Žagar in sekretar tov. Drnovšek po številu članstvu (84,6 %) druga v žalski komuni. Velike pridobitve kraja kakor so vodovod, ki ga ravnokar gradijo, nadalje lepo urejeno letno kopališče, ambulanta, spomenik padlim borcem in talcem, zadružni dom, kino itd. tudi govorijo o agilnosti Preboldčanov. Gonilna sila vsega pa je menda predsednik občine tov. Tomo Potočnik, ki pa v svoji skromnosti zvali »krivdo« na svoje sodelavce, katerih res ni malo. Skromnost je lepa reč, toda tam, kjer so uspehi dela tako vidni, kakor v Preboldu, je vendar zaradi vzpodbude drugim krajem in drugim ljudem potrebno, da se to javno pribije in da se da javno priznanje ljudem, katerim nobena žrtev ni prevelika in katerim je vsak napredek vir življenja. Tov. Tomo uživa zaradi svoje požrtvovalnosti zaupanje vsega prebivalstva, kar so mu dokazali ob priliki volitev, ko so ga enoglasno izvolili za svojega občinskega predsednika. Že od leta 1945 odpravlja sledove, ki jih je zapustil okupator. Tudi obnovljena sindikalna knjižnica je v glavnem njegovo delo. Ta knjižnica se nahaja danes v lepo opremljeni sobi prosvetnega doma in šteje že 1860 sodobnih knjig. Vodi jo že od leta 1945 z vso gorečnostjo tov. Mlakar Pavla. Tudi »Svoboda« uspešno širi prosveto in kulturo v tem kraju. Preveč skromni, a po svojem odličnem delu javnosti že znani režiser dramskega odseka tov. Fric Lojze žanje s svojim ansamblom uspehe, ki jih v naši komuni težko najdeš. Tudi odseki so že pokazali lepe sadove.

Prebold praznuje 22. julija svoj občinski praznik združen z enotedenskim prosvetnokulturnim in športnim programom. Prireditev bo pod pokroviteljstvom tov. Regenta. V čast desete obletnice osvoboditve bo to prava revija vse javne dejavnosti v kraju.

Kakor povsod, tako imajo tudi v Preboldu svojo problematiko. Največe težave jim dela stanovanjski problem, ki bi ga morali rešiti merodajni činitelji skupno z vsemi organizacijami, predvsem pa z vodstvom tovarne. Tudi prosvetni dom je že pretesen ter ga bo treba razširiti. Knjižnica potrebuje nov prostor, kjer bi radi uredili tudi čitalnico.

Čeprav ima Prebold ekonomsko dovolj razvito zaledje, kmetijska gospodarska šola ni uspela in je bila, žal, likvidirana. Kje je tu krivda? Saj so na šoli poučevali isti kmetijski strokovnjaki, ki so želi na drugih sosednjih šolah odlične uspehe in splošno priznanje kmetov, kakor n. pr. v Braslovčah, Taboru itd. Bodisi tako ali drugače, velika škoda je, da kmečki gospodarji ne uvidjo potrebe po naprednem gospodarstvu, k ga KGŠ propagirajo in kjer se vzgaja kmečki kader, ki bo kos zahtevam novega kmečkega gospodarstva. O tem naj odgovorni ljudje razmišljajo, da ne bodo tamkajšnji kmetje zaostajali za drugimi v soseščini.

Po številu članov sicer RKS ne zaostaja za drugimi kraji, vendar pa ne kažejo domačini dovolj zanimanja za zdravstvo in higieno. Čeprav se predsednica tov. Erdelji Malči s tajnico tov. Koren Marijo, posebno pa še krajevni zdravnik dr. Zorman Stane na vso moč trudijo s predavanji in tečaji, se le-teh domačini le malo ali sploh ne udeležujejo. Morda si mislijo ljudje, da zadostujeta zdravnik in ambulanta, ki bosta v slučaju potrebe že »pomagala«. Bolje pa je bolezen preprečiti kot pa zdraviti. Namen Rdečega križa je baš ta, da posreduje človeku potrebno znanje za zdrav način življenja. Zdi se, da ljudje o pomenu tega občečloveškega društva niso dovolj poučeni. K boljšim uspehom RKS in še boljšim v drugih organizacijah bi lahko mnogo prispevalo domače učiteljstvo, kar si javni delavci in domačini iskreno želijo. Zato bi večja koordinacija med šolo in njimi bila nujno potrebna.

Ljudska prosveta OLO Celje podeli skoraj vsako leto najmarljivejšim in najuspešnejšim prosvetnim delavcem nagrade in diplome v znak priznanja. Kaj pa »Svoboda«? Prepričani smo, da bi tov. Potočnik, Fric, Mlakar, Kač in drugi pohvale skromno odklonili, ker se žrtvujejo iz notranje potrebe in ne iz osebne ambicije, vendar pa bi javno priznanje že davno zaslužili.

Popotnik

KOLEKTIV

Tekstilne tovarne Prebold

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

ČESTITA IN ŽELI MNOGO USPEHOV VSEM DELOVNIM LJUDEM K PRAZNIKU DNEVA VSTAJE. — PREBIVALSTVU OBČINE PREBOLD ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK

V začetku septembra bo v Polzeli prirejen „Teden tekstilcev celjskega okraja“

Delovni kolektivi celjskih tekstilnih tovarn so na iniciativo okrajnega odbora Zveze tekstilcev sklenili v septembru organizirati »Teden tekstilcev celjskega okraja«. Pred dnevi je bil prvi iniciativni sestanek zastopnikov posameznih kolektivov, na katerem so ta predlog osvojili in sestavili okviren program za prireditve v tem tednu. »Teden tekstilcev celjskega okraja« bo od 4. do 11. septembra v Polzeli. To bo prvo veliko srečanje tekstilnih delavcev celjskega okraja. Program bo zelo obširen. Ves teden se bodo vrstile kulturne in telesno vzgojne prireditve, urejena bo razstava, kjer bodo pokazali svoje izdelke vsi kolektivi tekstilne stroke, vmes pa bodo tri modne revije, a za zaključek velika družabna prireditev. Težišče dela za ta teden je prevzela nase Sindikalna podružnica Tovarne nogavic v Polzeli. Ob tej priliki bo izšla tudi knjiga, ki bo vsebovala zgodovino tekstilstva v našem okraju, zgodovino delavskega gibanja v teh kolektivih in razvoj teh tovarn po osvoboditvi, tako v pogledu proizvodnje, kakor v pogledu delavskega samoupravljanja in družbenega življenja. Na prvi seji so izvolili dva odbora. Prvi odgovarja za program prireditev v tem tednu, drugi pa za tehnično plat. Prireditelji računajo, da bodo ob tej priliki privabili ne samo ljudi iz bližnje okolice, temveč iz vsega okraja pa tudi iz ostalih krajev naše države.

PRIREDITVENI ODBOR »TEDNA TEKSTILCEV« CELJSKEGA OKRAJA

potrebuje za veliko modno revijo večje število manikenk in manikenov.

Odbor bo nastopajoče manikenke in manikene honoriral. Vsi interesenti naj se pridejo predstavit 25. julija ob 19. uri na Mestno trgovinsko zbornico.

V Šoštanjskem okraju uporabljajo mnogo umetnih gnojil

Danes, ko imajo mnogi kmetijski pridelki že kar lepo ceno, se naši kmetje tembolj trudijo, da bi dvignili svojo proizvodnjo. Ker sam hlevski gnoj za našo močno izčrpano zemljo že ne zadostuje več, ljudje v vedno večji meri kupujejo in uporabljajo umetna gnojila. Da so umetna gnojila kot dodatek hlevskemu gnoju nujno potrebna, vedo danes naši kmetje že iz lastne izkušnje. Da pa se je uporaba le-teh še bolj razširila, so pripomogle tudi kmetijske šole, ki jih mladina kar v lepem številu obiskuje.

Potrošnja umetnih gnojil se je zelo dvignila. Od leta 1952 pa do letos se je uporaba teh dvignila nekaj nad 300 %. Od lanske jeseni pa do spomladi je samo Trgovsko podjetje OZZ Šoštanj razpečalo med kmetijske zadruge 1846 ton umetnih gnojil, poleg tega pa so imele kmetijske zadruge še od prej približno 500 ton raznih umetnih gnojil na zalogi, ki so bila tudi vsa razprodana.

Zanimivo je, da je podjetje prodalo 613 ton samo Tomasove žlindre. Doslej uporabljenih 235 vagonov umetnih gnojil za tako majhen okraj, kakor je naš, je kar lepo število. Če pa računamo prodajno ceno povprečno po 6 dinarjev za kilogram, znaša to skupaj nekaj nad 14 milijonov dinarjev, kar je v resnici lepa vsota, ki prinaša našim kmetom bogate obresti.

Upamo, da se bo zaradi pravilne uporabe umetnih gnojil tudi hektarski donos iz leta v leto temu primerno dvigal in da bomo dočakali čas, ko bodo tudi kmetje lahko prišli po primernih cenah do tistih industrijskih izdelkov, ki jih v svojem gospodarstvu nujno potrebujejo.

Ob desetletnici povojnega amaterskega gledališkega življenja o Celju:

Med „Raztrganci" 1945 in „Raztrganci" 1955

Celjski amaterji, združeni v Ljudskem odru, uprizore prihodnji teden na prostem v mestnem parku v proslavo občinskega praznika oziroma Dneva vstaje Borove »Raztrgance«. S to uprizoritvijo, ki jo je Ljudski oder pripravil na povabilo Mestnega odbora Zveze borcev, zaključuje Ljudski oder letošnjo sezono.

Uprizoritev je gotovo ena najpomembnejših povojnih predstav celjskih gledaliških amaterjev. Za to govori več razlogov. Med njimi tudi ta, da uprizoritev Borovih »Raztrgancev« zaključuje deset let tistega celjskega amaterskega življenja, ki smo ga prav ob Borovih »Raztrgancih« 8. julija 1945 obnovili zunanje na zgledih pretekle delovne prakse, vsebinsko pa osvežili z idejami naše ljudske revolucije. Ob tej partizanski predstavi na razmajanih odrskih deskah častitljivega in arhitektonsko oskrunjenega Narodnega doma, ki smo ga tiste dni zaradi še nerazčiščenih odnosov do naših kulturnih tradicij iz »previdnosti« prekrstili v Dom ljudske prosvete, se je začelo novo, sodobno poglavje gledališkega življenja v Celju. Z njo se je začela otroška razvojna doba naše prve kulturne ustanove — Mestnega gledališča. Spočetka amatersko, toda kmalu prvo med prvimi v naši ožji domovini, nato polpoklicno gledališče, ki je prehajajoč skozi krajše ali daljše ansambelske, repertoarne, proračunske in druge krize, končno pa, organizacijsko absolutno utrjeno, že po dobrih petih letih prestopilo prag poklicne gledališke ustanove v želji, da bi se mestu in njegovi kmečki okolici zagotovil stalni vir za bogatitev umetniških in kulturnih obzorij.

Res je, da amaterji Ljudskega odra formalno zaključujejo »šele« svojo tretjo sezono, dejansko pa proslavljajo prav tako kot večina drugih naših, po zmagi v narodnoosvobodilni vojni ali z njo rojenih družbenih institucij, desetletnico svojega obstoja in delovanja. V primeru Ljudskega odra gre namreč le za drugič organizirano amatersko vejo celjskega gledališkega življenja, za organizacijo, ki jo je narekovala ljudskoprosvetna zavest tistih amaterjev, ki se hote ali nehote niso pridružili profesionalizaciji gledališke umetnosti v Celju. Delovni program Ljudskega odra, njegovi ljudje, metoda in organizacija njegovega dela so za ugotovitev pomembnosti celjskega amaterskega gledališča zadostno opravičilo.

Predvsem je treba z dopadenjem podčrtati, da spada Ljudski oder ves čas svojega obstoja, glede na število premier, ki jih letno postavi na oder — letos postavlja že deveto! — v skupino tistih blizu 80 slovenskih igralskih družin, ki veljajo za redno in sistematično delujoče odre, ki so dosegli že dokaj visoko igralsko raven.

Če ostanemo samo pri številkah iz letošnje sezone, je Ljudski oder z »Raztrganci« vred naštudiral devet del, ki jih je do sedaj odigral 41-krat (preteklo sezono 5 del in jih igral 21-krat), od tega na domačem odru 29-krat, na gostovanjih 12-krat. Vse predstave je gledalo 10.198 ljudi; povprečni obisk je tedaj znašal okroglo 250 oziroma v domači dvorani 275, na gostovanjih pa okroglo 190. V prvem in drugem primeru tedaj presega povprečni obisk v republiškem merilu, ki znaša 225.

Čeravno se tudi v teh številkah odraža potreba po amaterskem gledališču (obisk, ki je najboljše merilo upravičenosti obstoja, so amaterji dvignili za nadaljnjih 19%) nas število gostovanj še vedno ne more zadovoljiti. Že ob neki drugi priložnosti smo podčrtali, da bi moralo le-to glede na poslanstvo Ljudskega odra znatno presegati število predstav na domačem odru. Ob prisotnosti stalne profesionalne gledališke ustanove, danes ne more predstava amaterjev na domačem odru imeti kaj več, ko značaj javne produkcije kulturnoumetniške samovzgoje, vzpodbude in primerjave, ki naj izzove priznanje o primernosti ali neprimernosti predstave za prosvetno-vzgojni nastop pred ljudskimi množicami izven mestnega obzidja. Žal, da ima kljub najboljši volji gostovanje še večje gmotne zahteve, kakor nastop na domačem odru. Toda glede na občutek, da je amaterska igralska družina, da govorim z avtorjem uvodnika v Delavski enotnosti z dne 1. julija »delovnim ljudem človeško nekam bližja, z njimi intimneje povezana, da bolj živi z njimi«, kaže v interesu kulturnega napredka dežele podpreti prav to stran prizadevanja Ljudskega odra. Ta zahteva po splošnem duhovnem napredku našega delovnega človeka v zadnji vasi, je prav v Ljudskem odru že svoj čas spočela idejo o potujočem gledališču oziroma zadnji čas idejo o žepnem gledališču, združenim z lutkovnim. Toda omenjeni načrt presega organizacijsko finančne zmožnosti amaterjev, zato je neobhodno potrebna pomoč še drugih prosvetnih organizacij, zlasti pa prosvetnih organov ljudske oblasti.

Mestni ljudski odbor z razumevanjem podpira delovanje amaterskega gledališča z rednimi subvencijami, ki so bile sicer nezadostne v primeri z materialnimi stroški, ki so zvezani z obstojem gledališča, vendar dovolj vzpodbudne za nadaljnji obstoj in nadaljnje načrte. Zvestega zagovornika in podpornika ima Ljudski oder tudi v Okrajnem ljudskem odboru Ljudske prosvete, želeti pa bi bilo, da bi ga imel tudi v samem Okrajnem ljudskem odboru, ker sega prizadevanje celjskih amaterjev prav do roba celjskega okraja. V pomanjkanju sredstev se Ljudski oder zateka po pomoč k delovnim kolektivom celjskih gospodarskih organizacij. Ker je sedaj le težko, ali pa sploh nemogoče računati z njihovo finančno pomočjo, postaja obveznost prosvetnih organov ljudske oblasti toliko večja.

Amaterji pa si predstavljajo podporo njih načrtov in ciljev tudi v drugih oblikah. Konkretno n. pr. pri vprašanju dvorane. Ljudski oder, kakor znano, izkorišča kot podnajemnik dvorano okoliške podružnice NB. Ne glede na to, da sama ureditev dvorane ne odgovarja več sodobnim gledališkim oziroma kulturnoumetniškim zahtevam, ona spričo pasivnega odnosa njenega gospodarja do nje, skratka spričo zanemarjenosti, iz dneva v dan izgublja svojo nekdanjo simpatičnost in tako zaradi neprijaznega okolja, ki ga ustvarja, že vnaprej degradira vsako prireditev, ki si v njej v pomanjkanju primernejših prostorov poišče svoje prizorišče. Osnovni vzroki za tako stanje so finančnega značaja. Toda, ali ni krivica, da recimo kulturnoumetniška ustanova z milijonskimi dotacijami, kar je sicer prav, ne pozna finančnih predpisov, ki bi obremenjevali njeno dvorano kot osnovno sredstvo pridobitnega gospodarskega podjetja, dočim mora trpeti to breme, ki ima za posledico nezaslišano visoko najemnino, prostovoljna organizacija delovnega ljudstva, katere delo počiva na ljudskoprosvetnem idealizmu? Ali ni absurd, da se kljub odločbi Mestnega ljudskega odbora — menda ni treba podčrtati njegove družbene kompetence — o izločitvi dvorane iz območja s finančnimi predpisi obremenjenih osnovnih sredstev njenega gospodarja, stanje v pogledu skrbi za dvorano še za las ni spremenilo?

Ne, nazadnje ostaja odprto še nadalje tudi vprašnje okrajne izposojevalnice gledališke garderobe in rekvizitov, ki jo dolgujemo okoliškim igralskim družinam in o čemer je bilo na tem mestu že pisano. Ljudski oder naj bi bil njen organizator, toda tudi tu so poleg ljudi potrebna sredstva in prostori. Mimogrede povedano: tak obrat bi se izplačal (zakaj moramo na vsakem koraku poudarjati to?) tudi v gospodarskem pogledu.

Če se zavedamo, da »kulturni napredek dežele ni odvisen zgolj od nekaj kulturno široko razgledanih posameznikov ali posameznih ustanov, temveč od normalnega organskega oblikovanja kulturne podobe delovnih ljudi«, potem si celjski amaterji ob desetletnici svojega delovanja zaslužijo vsestransko in radikalno intervencijo v prid svojega in občega kulturnoprosvetnega napredka. Uspeh ali neuspeh »Raztrgancev« 1955, ki so izzvali gornje misli, bosta nedvomno odločilna za nadaljnjo mero zaupanja, ki ga goji naša kulturna skupnost do celjskih amaterjev.

G. G.

Načrtov ima vsak mlad človek dovolj

Naš sodelavec je poslal režiserju Celjskega gledališča tov. Branku Gombaču, ki se nahaja na študiju v Angliji, nekaj vprašanj, na katera je tov. Gombač radevolje odgovoril.

1. Kako to, da Ti je uspelo dobiti angleško štipendijo? Kako dolgo ostaneš v Angliji?

Za en mesec študija v Bristolu, sem imel povabilo v žepu že prej od direktorja »Old Vic Theatre«, znanega režiserja in profesorja v Dramskem oddelku Univerze v Bristolu Johna Moodyja. Da pa sem prejel še štipendijo, je bila v precejšnji meri »kriva« predstava »Mladost pred sodiščem« v Beogradu. Odlomek kritike književnika Bogdanovića, je bil objavljen tudi v nekem angleškem časopisu. Enako štipendijo sva dobila z nekim grškim režiserjem.

Vrnil se bom okoli sredine julija, zaradi dela v gledališču.

2. Zanima me trenutni nivo angleškega gledališča; slišal sem za krizo angleškega gledališča?

Beseda kriza v gledališču je stara toliko kot gledališče samo. Mislim, da kakšne posebne krize v pravem smislu besede ni, ali pa je taka, kot v ostalih gledališčih po svetu. Angležem primanjkuje gledaliških del, kakor gledališčem na kontinentu. Menagerji, ki imajo pri gledališču glavno besedo, se otepajo rizika, ki je v zvezi z uprizoritvijo kakega novega dela, predvsem mlajših še neznanih avtorjev. Tako ni v angleških gledališčih nobene pobude za pisanje dram. Javna slika le-tega so izredni uspehi del tujih avtorjev (francoskih, ameriških), ki so doživela krst in uspeh na Broadwayu ali Parizu. Girandoux je bil zastopan v preteklih mesecih kar s tremi deli, pravkar pa z velikim uspehom igrajo v »Apolo Theatre« njegovo verzijo Homerjeve legende o trojanski vojni »Tiger at the Gates«. Christopher Fry pa je poskrbel za izredno sočen prevod. Že eno leto dajejo pri dnevno polni hiši Patrickovo komedija »The Theahouse of the August Moon«. Rattigan doživlja izreden uspeh z dvema deloma v enem večeru »Separate Tables« z znanima filmskima igralcema Margaret Leighton in Erikom Portmanom. Izredno sugestivna igra igralcev v dveh psihološko različnih vlogah v enem večeru je povzročila ploho laskajoče pohvalnih kritik in hiša je polna večer za večerom od lanskega septembra. In še in še bi lahko pisal o uspehih tujih avtorjev na angleških tleh. Rattigan je angleški avtor in žanje velike uspehe. Tako sem do sedaj videl uprizoritve samo dveh angleških avtorjev, v Londonu Rattigana in v Bristolu Eliota, kar je za London pri 42 gledališčih seveda zelo malo. Od znanih angleških dramatikov sem imel priliko videti samo eno delo povprečne kvalitete in sicer Eliotovo delo »Confidental Clerk« v Bristolskem Old Vicu. To je tudi začetek in konec krize angleškega gledališča. Ob visoki svetovni kvaliteti predstav mu manjka lastnega nacionalnega gledališča, neodvisnega od kapitala menagerjev. Leta sicer snujejo gledališki idealisti s pomočjo nekaterih gledaliških združenj. Kdaj bo ideja uresničena ne vedo. V neki meri predstavlja Old Vic Theatre v Londonu in Memorial Theatre v Stratfordu angleškonacionalno gledališče, kjer prav v letošnji sezoni dajejo predstave visoke kvalitete. Toda v obeh gledališčih le dela Shakespeara. V Old Vicu je doživel Henrik IV (oba dela) izreden uspeh. Ta ansambl pojde na turnejo po Evropi in Avstraliji. To je v resnici nacionalno gledališče z velikimi izrednimi igralci in režiserji.

3. Ali imaš še kakšne načrte glede študija in kam še misliš iti? Saj Te poznam kot človeka s trdno voljo?

Načrtov ma vsak mlad človek dovolj, tudi jaz. Predvsem želim najprej končati študij na Akademiji za igralsko umetnost v Ljubljani, kajti brez teoretičnega znanja predvsem v naši obrti, tudi praksa ne more biti uspešna. Nekoč sem mislil zelo diletantsko, namreč, da je praksa alfa in omega gledališkega izživljanja, danes sodim drugače. Priti moram na čisto tudi s francoščino, kajti, pravijo, da so pariška gledališča izredno zanimiva, skromno povabilo za Nizozemsko pa imam že v žepu. Toda, to je za prihodnost.

4. Kot vemo, boš v Celju prihodnjo sezono režiral »Othella«, ali lahko o tem kaj poveš, ali misliš na kakšen ęksperiment?

Samo to, da se iskreno veselim te režije. Eksperimenta bo v moji koncepciji toliko, kolikor ga je dovolil sam Shakespeare v tekstu. Eksperiment se bo izražal v enostavnosti, igralec pa bo postavljen na prvo mesto, toda tudi to je prihodnost, odvisna od našega skupnega dela v gledališču.

5. Ali misliš ostati v Celju kot režiser, saj si eden prvoborcev celjskega poklicnega gledališča?

Celjsko gledališče me je vzgojilo in »zastrupilo« z gledališkim duhom, njemu sem dolžnik. Nevzdržne življenjske razmere (sem brez stanovanja) pa govore drugače. Bomo videli.

O, zlate počitnice!

Kam v počitnicah? Kaj bom delal? To so bile misli mladih dijakov ob zaključku šolskega leta.

Dva polna meseca neskrbnega življenja je pred njimi. Kako si bodo oddahnili! Saj so deset mesecev vsak dan preživeli pet ur v mračnih učilnicah in še nekaj ur doma.

Seveda velja to le za tiste, ki so bili v šoli res marljivi in so dosegli pozitiven uspeh.

V srednji šoli — gimnaziji je po novem šolskem koledarju urejeno tudi vprašanje popravnih izpitov. Le-ti so kot črv glodali marljive, a manj nadarjene dijake preko počitnic.

Pokvarili so jim počitnice, da se niso mogli duhovno sprostiti in so taki pričeli tudi naslednje šolsko leto.

Sedaj bodo z novim šolskim letom organizirali po šolah takoj po zaključku šolskega leta štirinajstdnevne seminarje in takoj po njih popravne izpite.

Taki seminarji pa bodo uspešni le za marljive, manj nadarjene dijake, nikdar pa ne za lenuhe.

S tako razdelitvijo bo šola omogočila prav vsem učencem prijetne počitnice.

Se je nekaj staršev, ki v svoji goreči vnemi pozabljajo, da je otrok le otrok. (Toda škoda, teh je še danes malo!!) K učenju in pisanju silijo otroka še redno dalje.

Vsak pameten človek tega ne bo odobraval. Važno je, da poleg umskega razvoja otroka v enaki meri poskrbimo za njegovo telo.

Že stari Latinci in Grki so poznali rek: Zdrav duh v zdravem telesu. Počitnice naj otroku ta rek v polni meri uveljavijo.

Otrok nam naj pomaga pri delu v vrtu in na polju. Če je le mogoče, naj se čim **več koplje**. Kopanje je sigurno najboljši način za vsestransko gibanje in krepitev telesa.

Dovolimo mu v telovadnico, k lahki atletiki. Pri telovadbi v Partizanu bo najlepše izkoristil prosti čas. Čim bolj leze otrok v puberteto (od 10 do 18 let), tem več se naj giblje in utrjuje. Telovadba je hkrati najbolj zdrava preusmeritev doraščajočega k pozitivnemu delu.

Zato naj starši v tej letni dobi vedo, da mora biti otrok ravno tako zaposlen, toda ne z umskim, temveč z fizičnim delom. Zato je važno, da tudi sedaj nadzorujejo okolje in dejavnost.

Naravnost zlata vredni so za otroka izleti, taborjenja, kjer otrok pod vodstvom drugih spoznava lepote naše domovine, istočasno pa se krepi tudi njegovo telo.

Vprašamo se: ali smemo našemu Jakcu zabraniti knjigo v počitnicah. Ne, nikakor ne! Že neštetokrat smo opozarjali na previdnost pri izbiri knjig za mladoletnika. Knjiga »Tihi Don« trinajstletnemu Stanku ni primerna, ker ji ni dorasel. Mladinska knjižnica je letos in lani izdala mnogo lepih in zanimivih knjig. Po teh naj segajo vaši otroci. O ostalih pa se posvetujte z učitelji in drugimi, bolj razgledanimi bralci. Lepa knjiga bo otroku tudi v počitnicah prijetno razvedrilo. Istočasno pa mu bo nudila še marsikaj: oplajala mu bo fantazijo, razširila mu bo besedni zaklad, ga navajala na logično mišljenje in še na drugo.

Zadnji teden počitnic bodo starši opozorili otroka, naj si ovije zvezke in knjige in pripravi še ostale potrebščine.

Prav skrben dijak bo še na kratko pobrskal po lanskih zvezkih, da si osveži spomin na lansko snov.

Prvi dan v šoli je prvi dan rednega pouka. Zato je priprava v zadnjem tednu počitnic tako važna in nujna kot domača vaja, ki jo učenec piše med šolskim letom.

Naj bo dovolj! Še enkrat! Pripravimo otroku res prijetne in neskrbne počitnice, da bo v jeseni zopet veselo začel.

Iz takih „brstičev" je pričakovati lepega cveta in dobrega sadu

Ko smo ob letošnjih zaključnih šolskih proslavah poslušali poročila o življenju in delu na celjskih srednjih šolah, o šolskih uspehih in izvenšolskem udejstvovanju mladine, nas je vzhičeno in prijetno presenetilo zlasti poročilo o kulturnoprosvetnem delu mladine na I. celjski gimnaziji.

Literarno življenje v teh razredih je bilo v letošnjem letu posebno bogato. V petnajstih mladinskih glasilih, kjer že od boječe tipajočih drugošolcev, do nadobudnih, zavestnih, skoro že ustaljenih višješolcev in maturantov, mlade, še otroške roke pogumno pišejo stihe in prozo. Višješolci pa imajo že svoj literarni krožek in si povsem samostojno ubirajo pota v umetniško ustvarjanje. V krožek so potegnili tudi nekaj onih dijakov, ki vodijo literarno delo v razredih.

Gotovo zaslužijo v prvi vrsti pozornost **»Brstiči«**, glasilo 8. a razreda, ki izhajajo že peto leto. S poezijo nastopajo že znani celjski talenti, predvsem Seničar, Kokot in Ratkajec, največ proze pa je prispeval dijak - abiturient Vratanar.

V redakciji Puntar Franca je 8. b razred izdajal »Raztresene telohe«, v katerih zaslužijo posebno pozornost urednikovi humoristično-kritični prispevki, 8. c pa »Drobce«, ki jih je skozi 4 leta neumorno urejal Rupnik.

Sedmošolci so v »Glasu mladih« in »Metuljčku« zbrali mnogo lepih spominov o študentovskem življenju v šoli in izven nje. Šestošolci so se s »Prebujenjem« že dodobra zdramili in pokazali v »Izvirih« zadovoljiv napredek. Petošolci so lepo pripravili dva lista, »Klic mladih« in »Tudi mi«. Poslednji je vsebinsko dokaj bogat in zanimiv.

Tud pri nižješolcih je bilo mnogo zanimanja za literarno delo. Najbolj pestro nižješolsko glasilo je »Mladi začetnik« 4. a razreda. Tretješolci pa so izdajali kar tri glasila: »Novi rod«, »Mali literat« in »Žarki«. 2. b razred je zbral »Rdeč mak«, 2. c pa »Prvo cvetje«. Kar s pogumom in z dovolj dobre volje so začeli ti najmlajši — pot pred njimi je še dokaj dolga, časa in prilik bodo v tem »literarnem ozračju« imeli dovolj za svoje uveljavljanje.

Opozorilo sodelavcem in dopisnikom

Ker bo številka »Celjskega tednika« izšla že pred praznikom Mestne občine Celje, prosimo vse naše sodelavce in dopisnike iz raznih krajev, da svoje prispevke za naslednjo izdajo pošljejo že v soboto. Le v nujnih primerih bomo sprejeli dopise, ki bodo prispeli v ponedeljek.

Uredništvo »Celjskega tednika«

OBIŠČITE

v dneh od 30. julija do 7. avgusta 1955

XII. MARIBORSKI TEDEN

REVIJO INDUSTRIJE, OBRTI IN KMETIJSTVA

IZ CELJA...

Kruha je v Celju dovolj — čemu vrste pred pekarnami

Vrste pred nekaterimi celjskimi pekarnami dajejo vtis, kot da v Celju primanjkuje kruha. Tudi na LOMO v zadnjem času prihajajo pritožbe in prošnje, naj bi v mestu odprli več pekarn, odnosno prodajaln kruha. Svet za gospodarstvo pri celjski mestni občini se je pozanimal za to vprašanje in sklical z upravniki mestnih pekarn sestanek, da bi se skupno pogovorili, kakšni so vzroki te »krušne panike« in kaj bi se dalo ukreniti za zboljšanje preskrbe s kruhom.

Dejstvo je, da je v Celju kruha dovolj in da v nekih pekarnah celo ostaja. Potrošniki pa iz nerazumljivih vzrokov rinejo predvsem v centralno pekarno v Stanetovi ulici, češ da je tam kruh boljši. Ta »boljši« kruh pa je več ali manj plod bujne domišljije potrošnikov, saj je znano, da vse celjske pekarne dobivajo isto moko, peči so povsod enako dosluženе, razlika v pripravi kruha pa tudi ne more »v oči bosti«, saj zaposlujejo vse celjske pekarne dovolj dobrih pekov. Da tudi priprava kruha ne igra odločilne važnosti in da ni bistvenih razlik med eno in drugo pekarno dokazuje dejstvo, da potrošniki centralne pekarne niti ne opazijo, ko se rinejo v repu te moderno urejene pekarne in kupujejo kruh, ki je prenesen z Brega ali kakšne druge pekarne, kjer ga niso prodali. Seveda pa pekarne potrošnikom ne morejo diktirati, kje naj kupujejo kruh.

Iz vsega navedenega sledi, da »repe« pred celjskimi pekarnami lahko odpravijo le potrošniki sami, če se otresejo trmaste domišljije, da je samo kruh iz centralne pekarne v Celju najboljši in ga kupujejo tudi v drugih pekarnah. Kot smo že omenili, imajo vse celjske pekarne enako moko, glede kvalitete kruha pa tudi ni beležiti kakih pritožb.

Res pa je tudi, da v zadnjem času zaradi pomanjkanja kvasa gospodinje ne pečejo več toliko doma in da kupujejo kruh po pekarnah tudi kmetje, ki jim v teh mesecih žita že zmanjkuje. Zato lahko takoj po prvi mlačvi pričakujemo, da bo krušna panika v Celju izdatno popustila.

PROMETNA NESREČA

Dne 4. julija je na križišču ceste Celje—Maribor in ceste na Trnovlje prišlo do težje nesreče med kolesarjem in voznikom osebnega avtomobila, ki je vozil po desni strani proti Mariboru. Kolesar ni dovolj pazil na cestni promet, zaradi česar je ob prihodu osebnega avtomobila zavozil na levo stran ceste, kjer je tudi obležal na cestišču. Od udarca avtomobila v dvokolo je kolesarja vrglo vrh strehe avtomobila, tako da je po čudnem naključju ostal pri življenju.

Kolesarji vse premalo spoštujejo prometno disciplino, saj je to že četrta nesreča v enem mesecu po krivdi kolesarjev.

Kronika nesreč

Šestletna Majda Legvart iz Medloga je padla z gospodarskega poslopja. Utrpela je težke notranje poškodbe in poškodbo na nogi.

*

S kolesa je padla Roza Konrad iz Svetelke pri Dramljah. Pri padcu je dobila težke notranje poškodbe in pretres možganov.

*

Alojz Kumperger iz Šentvida pri Grobelnem je padel s češnje in si zlomil nogo.

*

V neki gostilni v Hudinji pri Vitanju so se stepli fantje. Franca Kotnika je v pretepu nekdo trikrat zabodel z nožem.

*

Franca Ocvirka iz Grajske vasi je odbil na cesti avto. Poškodovano ima ključnico.

*

V Opekarni v Bukovžlaku je padla s stelaže delavka Štrk Marija. Pri padcu si je zlomila obe roki.

*

Kolesar je podrl Kunstek Marijo iz Dolnjega Brezna pri Humu ob Sotli. Zlomila si je nogo.

*

Mihaela Mejavška iz Zabora je nekdo udaril z lato po glavi. Utrpel je pretres možganov.

*

Pri padcu si je zlomila ključnico Marijana Cerkovnik iz Hrastovca pri Velenju.

*

S češnje je padel delavec Kočar Jože iz Podgrada pri Šentjurju. Zlomil si je nogo.

*

Jernej Ostruh iz Pake pri Vitanju in Volanc Franc iz Brezna pri Vitanju sta se udeležila nekega gostilniškega pretepa. Prvi jo je izkupil s kolom po glavi, drugi pa je dobil poškodbe z nožem.

*

S kolesa je padel Zalokar Polde iz Košnice pri Slivnici. Zlomil si je obe roki.

*

Strojevodja Ivan Vodušek iz Rogatca je padel z lokomotive in si poškodoval hrbtenico.

S češnje so padli: Mikolič Slavica iz Arje vasi. Poškodovala si je hrbtenico. Cvikl Anton iz Železnega pri Žalcu. Zlomil si je nogo. Trupej Rozalija iz Podlešja pri Kalobju. Poškodovala si je hrbtenico.

*

Drofenik Šimon je spal v neki listnici v Šenpetru na Medvedovem selu. Iz neznanega vzroka je listnica ponoči pričela goreti. Drofenik se je zbudil, ko je na njem že gorela obleka. Dobil je hude opekline po telesu.

*

Pri padcu si je zlomil obe nogi August Pirnat iz Šmarja.

*

Pri košnji si je s koso prerezal mišice na nogi Stanko Križnik iz Paridola pri Slivnici.

*

S kolesa je padel Zalokar Polde iz Lisc. Utrpel je pretres možganov.

*

Upokojenec M. A. iz Škofje vasi se je v samomorilnem namenu obesil na drevo. Rešili so ga pravočasno in prepeljali v bolnišnico.

KAM V NEDELJO IZ CELJA?

Na Kum (1219 m)!

Z nedeljsko povratno vozovnico za Trbovlje **odpotujemo z jutranjim** vlakom ob 5,48 do Hrastnika. Takoj za postajo vidiš kažipot za dobro markirano pot na Kum, najprej preko Save po sedaj popravljenem mostu mimo stare cerkvice in potem ves čas navkreber skozi gozd do vasi Matica. Tu se za nekaj minut oddahnemo, nato pa nadaljujemo pot, deloma skozi gozd, deloma preko planinskih pašnikov in smo po dve in pol urni hoji na Kumu. Koča na Kumu, ki jo oskrbuje PD Trbovlje, stoji nekaj metrov pod vrhom Kuma in je po izvršenih adaptacijah postala prav prijetna planinska postojanka.

Vrnili se bomo skozi idilično vas Dobovec v Trbovlje, kamor bomo prispeli po dve in pol urni lahki hoji že k popoldanskemu vlaku in bomo tako že ob 16,20 zopet v Celju. Dr. M.

ANTONU PETKU V SLOVO

V četrtek, 7. julija je na svojem stanovanju v Celju umrl po dolgotrajni in težki bolezni Petek Anton, znani bivši ugledni trgovec v Celju. Doma iz kmetske hiše v Dramljah, je v zgodnji mladosti odšel z doma in se posvetil trgovskemu poklicu. Več let je opravljal svoj poklic v takratnih konzumih, ki jih je organizirala bivša socialdemokratska stranka pod vodstvom Antona Kristana.

Kot samostojni trgovec se je nato naselil v Slov. Konjicah in tu ostal do leta 1932, ko se je preselil v Celje, kjer si je uredil lepo trgovino na prostoru nasproti sedanjemu Domu ljudske prosvete.

Leta 1941 je bil s svojo družino kot zaveden Slovenec od okupatorja izgnan v Srbijo, kjer je živel borno življenje izgnanca v Čupriji, od koder se je vrnil nazaj v Celje po osvoboditvi in tu našel svoj dom porušen. Njegovo zdravstveno stanje se je v izgnanstvu zelo poslabšalo in si ni mogel več opomoči ter je tako prezgodaj, v 64. letu starosti končal svojo življenjsko pot.

Pokojnik je bil znan kot velik poštenjak in dobrotnik, saj je pomagal vsakomur, ki je bil v stiski.

Dr. M.

KDO MOTI ODDAJE V NAŠIH RADIOAPARATIH?

Razni aparati, zlasti frizerski in mehanični, stalno motijo oddaje v naših radioaparatih. Lastniki aparatov imajo zakonito dolžnost blokirati svoje stroje, vendar tega mnogi ne store. Zato pa bi Celjani želeli, da bi nadzorna oblast napravila pregled po našem mestu in krivce poklicala na odgovornost. Nekateri obrtniki prihajajo celo ob nedeljah v svoje delavnice in s svojimi stroji motijo naše oddaje.

Gibanje prebivalstva v Celju

V času od 2. do 11. 7. 1955 je bilo rojenih 21 dečkov in 13 deklic.

Poročili so se:

Miroslav Sarlah, zidarski pomočnik iz Kozjega in Neda-Zdenka Bincel, delavka iz Celja; Jožef Perčič, nameščenec in Ljudmila Podpečan, frizerka, oba iz Celja; Ivan Stefančič, delavec in Ljudmila Vodopivc, frizerska pomočnica, oba iz Celja; Karol Storman, nameščenec iz Prebolda in Marta Pavline, poljedelka iz Loke, obč. LO Tabor; Franc Selih, statistični referent in Ana Petini, natakarica, oba iz Celja; Viljem Einspieler, delavec in Marija Novak, delavka, oba iz Celja.

Umrli so:

Jožefa Seničar, roj. Turk, gospodinja iz Celja, stara 66 let; Ema Razpotnik, roj. Kaluža, gospodinja iz Hude jame, obč. LO Laško, stara 54 let; Ivan Radšel, trg. nameščenec iz Žalca, star 43 let; Karol Muhar, železničar v pokoju iz Celja, star 79 let; Majda Legvart, otrok iz Celja, stara 5 let; Josipina Ilgo, roj. Kure, gospodinja iz Celja, stara 66 let; Anton Petek, upokojenec iz Celja, star 63 let.

VELETRGOVINA
KOLONIALE - ŽIVILA CELJE

razpisuje mesto dobro verziranega

RAČUNOVODJE

po možnosti z daljšo prakso.

Plača po tarifnem pravilniku.

Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite na naslov:

Veletrgovina - uvoz
KOLONIALE - ŽIVILA CELJE

MESTNI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV V CELJU

razpisuje

študijske podpore za otroke padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja za šolsko leto 1955-56

V poštev pridejo učenci osnovnih, srednjih in višjih šol, strokovnih šol in vajenci, katerih starši ali redniki imajo stalno prebivališče na področju celjske komune.

Rok za vložitev prošenj je 1. avgust 1955.

Prošnje je vložiti na Mestni odbor ZB NOV Celje, Kajuhova 1, z naslednjimi prilogami:

1. dokazilo o svojstvu (odločba o priznanju invalidnine ali pokojnine, ali sklep sodišča o proglasitvi za mrtve, ali drugo dokazilo, da sta oče ali mati padla v NOV ali umrla na posledicah fašističnega nasilja);
2. potrditev šole o vpisu;
3. zadnje šolsko spričevalo;
4. dokazila o dohodkih staršev oziroma rednikov in o osebnih dohodkih otroka.

Dokazila o svojstvu ni treba prilagati tistim prosilcem, ki so to dokazilo že priložili prošnji za študijsko podporo v šolskem letu 1954-55.

Prošnje morajo vsebovati vse običajne osebne podatke o prosilcu in otroku.

Trgovinsko-gostinska zbornica za Celje-mesto

RAZPISUJE

na podlagi 4. čl. Pravilnika o sprejemanju vajencev trgovinske stroke v uk in na podlagi dopisa LOMO, Tajništva za gosodarstvo in komunalne zadeve št. II-1630/1-55 od 6. junija 1955

UČNA MESTA ZA VAJENCE(KE) V JESENSKEM ROKU SO V NASLEDNJIH TRGOVSKIH PODJETJIH NA OBMOČJU MESTA CELJA:

1. Elektro-radio center,	trg. z elektr. materialom,	1 vajenca
2. Ljudski magazin,	veleblagovnica,	1 vajenko
3. Avto-motor,	trg. s tehnič. materialom,	1 vajenca
4. Železninar,	trg. s tehnič. železnino,	1 vajenca
5. Varteks,	trgovina s konfekcijo,	1 vajenca
6. Usnje,	trgovina z usnjem,	2 vajenca
7. Jugotehnika,	trg. z električnim materialom,	1 vajenca
8. Kmetijska zadruga,	trg. z mešanim blagom,	1 vajenca
9. Mesnine,	delikatesna trgovina,	2 vajenki
10. Center,	trg. s špecerijskim blagom,	1 vajenca
11. Voglajna,	trg. s špecerijskim blagom,	1 vajenko
12. Savica,	trg. s špecerijskim blagom,	1 vajenca
13. Rimski dvor,	trg. s špecerijskim blagom,	1 vajenca
14. Astra,	trgovina s čevlji,	1 vajenko
15. Okrajna zadružna zveza	oddelek s poljedelskimi pridelk.,	3 vajenke

Pogoji za sprejem so:

a) starost od 14 do 17 let; b) dovršena popolna nižja srednja šola; c) fizično in duševno zdravi ter sposobni za delo v trgovini; č) državljanstvo v FLRJ; d) uspešno položen sprejemni izpit; e) štirinajstdnevna uspešna poizkusna doba v podjetju.

Interesenti vlagajo prošnje z vsemi dokumenti (same prošnje se ne bodo upoštevale) pri podjetjih, v katerih se želijo učiti, najpozneje do 15. avgusta. Kandidati bodo po predhodnem obvestilu zdravniško pregledani po posebni komisiji.

Iz pisarne TGZ za Celje-mesto

...IN ZALEDJA

Na Planini pri Sevnici bi radi imeli še eno trgovino

Pred enim letom sta na Planini obratovali dve trgovini, ki sta skupno zaposlovali 6 prodajalcev. Ko pa sta se lani trgovini združili v eno, je Upravni odbor KZ število uslužbencev skrčil na tri prodajalce, kar je za isto število potrošnikov odločno premalo. Zato ljudje upravičeno kritizirajo predolgo čakanje, da pridejo na vrsto. Čeprav se trudijo, vendar je razumljivo, da trije uslužbenci ne morejo narediti tistega, kot prej 6. Prodajalci delajo nadure in so preobremenjeni in nič čudnega ni, da je ena prodajalka že dva meseca v bolniškem stanju.

Članom KZ Planina se zdi tudi čudno, čemu je upravni odbor kupil hladilnico in jo namestil pri zasebniku Španu Mirku, ker je bil zanjo prostor drugje. Zadružniki sumimo, da gre tu za osebne koristi nekoga. Mnenja smo, da če je že zadruga kupila hladilnico, bi morali imeti od nje koristi vsi zadružniki.

Sicer pa na Planini le napredujemo, korak za korakom. Pred kratkim je KZ začela znova poslovati s pekarno, kar je bilo zelo potrebno. Naši živinorejci pa bodo s posebnim veseljem pozdravili novo osemenjevalno postajo, ki je bila zelo potrebna, saj je bilo v tej okolici precej bikov okuženih. Hvaležni smo OLO Celje, ki je za osemenjevalnico vložil lep prispevek.

J. F.

V LESIČNEM SMO USTANOVILI NOVO ČEBELARSKO DRUŽINO

V naših predelih so se pred vojno ljudje v precejšnji meri bavili s čebelarstvom, med vojno pa je povsem zamrlo, ker je bilo mnogo domačij uničenih. Po vojni, ko smo začeli z obnovo vasi, so si nekateri čebelarji že začeli po malem nabavljati nove panje.

Tako je po desetih letih v Lesičnem in okolici čebelarstvo spet nekoliko zaživelo. Nedavno smo v Lesičnem ustanovili novo čebelarsko družino, ki je imela že več sestankov in predavanj. Ustanovnega občnega zbora čebelarske družine se je udeležil tudi tov. Fegeš Ivan iz Celja, ki je našim čebelarjem govoril o naprednem čebelarstvu. Ob drugi priliki nas je obiskal tudi tov. Kresnik Jakob iz Celja in nam predaval o vzreji matic ter o drugih važnih vprašanjih čebelarstva.

M. B.

SLIVNIŠKI SADJARJI

Sadjarsko-vinogradniški odbor v Slivnici je imel nedavno sestanek, na katerem so obravnavali probleme o zaščiti vinogradov in sadovnjakov. Ugotovili so, da so kmetje sadno drevje škropili le enkrat — in to v zgodnji pomladi. Zadruga ima dovolj škropilnih sredstev, kmetje pa se jih ne poslužujejo, ker pač ne znajo prav ravnati z njimi. Nujno bi bilo, da bi imeli v občini vsaj enega kvalificiranega sadjarja, strokovnjaka, ki bi nadziral škropljenje in pregledoval sadonosnike, saj sta v tem predelu vinogradništvo in sadjarstvo glavni panogi gospodarstva.

S KOZJANSKEGA

Tudi na Kozjanskem so ponekod češnje zelo dobro obrodile. Marsikje zaradi obilice poljskega dela in košnje vseh nitj obrati ne morejo, da bodo končale na drevesu, zlasti cepike, ker ta vrsta tudi za žganjekuho ni porabna. Zadruge jih kupujejo v manjših količinah, ker nimajo poroštva, da jih bodo spravile na trg. Kakor pravijo sadjarski izvedenci, so posušene češnje odlična poslastica in gredo zlasti pozimi dobro v denar. V kmetijskih nasvetih smo to večkrat slišali. Sadno sušilnico v Lesičnem obnavljajo že vrsto let. Nič koliko tega sočnega sadu bi sušilnica rešila za domačo porabo, še več pa za prodajo. Je res škoda, posebno za naš kraj, kjer je vsak dohodek iz kmetijstva tako potreben! Obiranje češenj za sušilnico bi lahko sedaj v počitnicah organizirala mladina, ki bi pršla obenem tudi do zaslužka.

*

Na Pilštanju se je mudila tovarišica ing. agronom. Gosar iz Celja, ki je predavala o sadnih škodljivcih. Strokovnjakinja je obiskala Penkovo selo in še nekaj kmetij, kjer so se ljudje nazorno poučili o rastlinskih boleznih in njihovem zdravljenju. Pomenili so se tudi o drugih zadevah, ki zanimajo naprednega sadjarja.

*

Boju proti koloradarju so se resno pridružile nekatere kmetijske zadruge, ki so dale škropivo in delavca za škropljenje. Kjer se je škropilo točno po agrotehničnih navodilih, je škropivo zaleglo, kjer je pa bilo delo površno, se je hrošč uprl nasilju.

*

Sindikalni mešani pevski zbor uslužbencev PTT stroke iz Ljubljane je ob povratku iz Kumrovca priredil v Kozjem koncert. Zapeli so več narodnih in partizanskih pesmi.

Občinstvo je zapuščalo dvorano z zadovoljstvom.

V ŠMARJU PRI JELŠAH SO USTANOVILI PODODBOR KOMUNSKE GASILSKE ZVEZE

Pred dnevi so na ustanovnem občnem zboru gasilske zveze (pododbora) v Šmarju pri Jelšah delegatje iznesli najrazličnejše probleme društva, ki naj bi jih novoizvoljeni odbor reševal. Govorili so o nujnosti dograditve nekaterih gasilskih domov, o nabavi uniform itd. Ob tej priliki je zastopnik OGZ Celje podelil za vestno, petdesetletno delovanje v gasilskih društvih tovarišem Riglerju, Kampušu in Cigleneckemu zasluženo priznanje.

Z VRANSKEGA

Pretekli ponedeljek je bilo na Vranskem, zlasti pa še na Ločici in v Motniku hudo neurje. Nad Kozjakom se je utrgal oblak in zaradi tega je Motnišnica, pritok Boljske, zelo narasla in preplavila bregove. Narasla voda je odnašala zemljo in les, poplavila nekatera poslopja in polja, ter tako povzročila zlasti med Motnikom in Ločico občutno škodo.

Istega dne je udarila na Osredku nad Ločico strela in povzročila požar. Kljub posredovanju gasilcev je do tal zgorelo gospodarsko poslopje kmeta Kropivška.

*

V okviru Partizanskega mitinga in proslave na Dobrovljah bo v nedeljo 17. t. m. na Tolstem vrhu odkritje spominske plošče na mestu, kjer sta padla narodna heroja Vera Šlandrova in Dušan Kraigher.

ALI JE TO SPORT?

Pred kratkim so konjiški nogometaši igrali nogometno tekmo v Velenju, ki so jo izgubili z rezultatom 11:1. V prvem polčasu so bili sicer dokaj dobri, vse pa kaže, da v drugem polčasu že skoraj ni bila več nogometna tekma. Drugače je namreč težko razumeti, da so bili kar štirje konjiški igralci poškodovani (od teh eden celo teže) in so morali zapustiti igrišče. Tako so Konjičani del drugega polčasa igrali samo s sedmimi igralci in ni čudno, če so Velenjčani zmagali s tako visokim rezultatom. Netovariški odnos so pokazali tudi s tem, da enemu huje poškodovanemu igralcu niso nudili zdravniške pomoči in je moral počakati do konca tekme. Dan po tekmi je od konjiških igralcev bilo kar 5 na bolniškem dopustu, kar gotovo ni preveč razveseljivo. Mislim, da se kaj takega na naših nogometnih igriščih ne bi smelo dogajati.

L. V.

Gibanje prebivalstva v celjski okolici

V času od 2. do 11. 7. 1955 je bilo rojenih 15 dečkov in 18 deklic.

Poročili so se:

Avguštin Jakop, kovač iz Skomarja, obč. Vitanje in Pavla Slemenšek, gospod. pomočnica iz Vitanja; Stanislav Frlic, šofer iz Rog. Slatine in Marta Leljak, gospodinja iz Rog. Slatine; Franc Pukmajster, rudar iz Sešč pri Preboldu in Ljudmila Žohar, tkalka, stanujoča istotam; Zdravko Zelič, uslužbenec iz Kaplje vasi, obč. Prebold in Ivanka Sušnik, tov. delavka iz Doleuje vasi, obč. Prebold.

Umrli so:

Anton Kupec, kmet iz Matk, obč. Prebold, star 54 let; Marija Artnik, upokojenka iz Prebolda, stara 84 let; Matilda Bratuš, gospodinja iz Idrije, stara 66 let; Jurij Orač, upokojenec iz Drevenika, obč. Rog. Slatina; Terezija Miklužič, kmetovalka iz Zahenberca, stara 86 let; Jožef Hribernik, prevžitkar iz Sp. Doliča, obč. Vitanje, star 82 let; Jožef Straus, poljedelec iz Brdc nad Dobrno, star 51 let; Mihael Skale, kmet iz Male Pristave, obč. Šmarje, star 90 let; Hildegarda Plochl, kmetica iz Mestinja, obč. Šmarje, stara 70 let; Helena Knez, gospodinja iz Polane, obč. Jurklošter, stara 70 let.

OBVESTILO

Obveščamo interesente, da imamo še nekaj prostih mest za potovanje v Benetke — Pariz in Dunaj.

Uporabljajte naše usluge. Postreženi boste hitro in solidno.

Putnik Slovenija, Celje

PIVOVARNA LAŠKO, v Laškem
sprejme v službo
MEZDNEGA KNJIGOVODJO

Pogoji: Popolna srednja šola, lahko tudi začetnik, ali nepopolna srednja šola s primerno prakso.

PISARNIŠKO MOČ

Pogoji: Popolna srednja šola, lahko tudi začetnik, ali nepopolna srednja šola s prakso, z znanjem strojepisja in po možnosti stenografije

Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku, oziroma po dogovoru.

Interesenti naj vložijo pismeno ponudbo na Upravo Pivovarne Laško do 23. julija 1955.

V Veliki Britaniji bodo dali v promet veliko 24.000-tonsko, na novo izdelano ladjo, imenovano »Kraljevsko ladjo«, za linijo Canada—Pacific. Notranjost ladje je zelo luksuzno urejena in ima 150 kabin I. razreda za 900 potnikov.

ZANIMIVOSTI

V PERZIJI SO NAŠLI ZAKLAD VELIKANSKE VREDNOSTI

V vasi Bam v Perziji so na sredi polja našli zaklad, v katerem so zlatniki in drago kamenje v vrednosti okoli 300 milijard dinarjev. Zaklad so našli v februarju ob izkopavanju na posestvu nekih veleposestnikov. Delavci so našli najprej neke okostnjake, potem pa so začeli izkopavati pravcate grude z zemljo pomešanih zlatnikov in draguljev. Posestniki so slišali klicanje presenečenih delavcev. Čim so videli kaj so delavci izkopali, so jih razgnali. Z vso vnemo so iskali naprej in pri tem oranju uporabili 50 parov volov. Pozneje so zaklad skrili in zabrisali vsako sled za njim.

Toda o dogodku je zvedel poštni uslužbenec v Bamu, ki je poslal telegram guvernerju v Kerman, glavno mesto te province. Guverner je takoj pooblastil načelnika in žandarmerijo v Bomu, da preiščejo slučaj, toda odgovorili so mu, da so to le »neresnične pravljice«.

Guverner pa je sumil v njihovo iskrenost in na svojo roko vodil preiskavo. Zaprl je lastnike posestev, na katerih je zaklad najden. Vlada je oporekala lastništvo zaklada lastnikom, ter odločila, da je to državna, splošna last.

Ugotovljeno je bilo, da so ta zaklad skrili neki osvajalci Perzije v času, ko so se oblasti v Perziji hitro menjavale. Nejasno je še, če je zaklad skril kak vladar ali pa tamošnji velikaš, da bi ga ohranil pred zavojevalci. Mogoče je tudi, da so zaklad skrili mnogo stoletij poprej. Okostnjaki so bržčas delavci, ki so zaklad pokopali, potem pa so jih lastniki pobili, da bi jim »zavezali jezike«.

Proti lastnikom posestev, ki so zaklad prvotno skrili, so uvedli sodni postopek, češ, da so hoteli prisvojiti državno imovino. Brez dvoma predstavlja najdeni zaklad veliko bogastvo za razmeroma revno Perzijo, toda težko če bo služil v dobrobit naroda, če bo uporabljen zares v korist vsega naroda. [illegible]

ALI VESTE

1. za dolžino avtostrade Beograd—Zagreb?
2. kako Tibetanci računajo leta?
3. za pomen besede turizem?

1. Avtostrada Beograd—Zagreb je dolga vsega 390 km in je torej samo za 5 % daljša od zračne linije Beograd—Zagreb. V primerjavi z železniško progo je kilometraža precej zmanjšana, ker cesta železniško progo večkrat seka in se izogiba raznih krivin.

2. Tibetanci računajo svoja leta po krogu, ki ga sestavlja 60 imen živali, zemlje, ognja, gozdov, železa itd. Tako je leto 1921 imenovano Leto železne ptice. Duhovni zabranjujejo moškim, rojenim n. pr. v letu ognja, poročiti dekle, rojeno v letu vode.

3. Beseda turizem je včasih označevala samo potovanje zaradi zabave. Ko se je pred približno 50 leti znanost pričela zanimati za to panogo, je pomen te besede obsegel vse panoge dela, ki služijo zadovoljevanju potrebe po potovanju, ne glede na njegov cilj. Tako je turizem tudi v gospodarstvu dobil svoj prostor pod imenom: turistična industrija.

Celjske bodice

VHOD BREZ NAPISA

Tu nekje bilá so vrata
zdaj jih je prerastel zid.
Le kako se čezenj pride?
Mar nas trapi le privid?

Kdor kaj išče, tudi najde!
Torej le napni oči!
da se novi vhod odpre ti
do rešilne pomoči!

Saj na Golovcu še britof
stari brez napisa ni,
da mrlič ne zgrešili
vanj poslednje bi poti!

Tukaj pa nikjer ni črke,
ki popelje k cilju nas.
Bólnica, ti up stoterih,
mili nam odkrij obraz!

VOLK SPOKORNIK

Nekoč je liberalec bil
in ni se bal boga ne vraga,
zdaj klop si v cerkvi je dobil
in si s pobožnostjo pomaga,
da bi klientov več vlovil
in bi narasla mu bisaga.

KONEC IDILE

Čez zimo mirovala je,
a na pomlad se je zbudila.
Prekmalu se končala je
teh čistih celjskih dni idila.

Rumeno sapo naokrog
iz žrela po kotlini piha.
Zelenju že usiha sok
in le še grenko se nasmiha.

Kdo le o tem nas pouči,
kako naj dihamo Celjani,
da žveplo nam ne stopi v kri,
ko letos spet smo tam ko lani?

Ona: »Petindvajset otrok ima, pa še hoče, da ga vzamem!«

Atene v soncu in večernem vrvežu

(Od našega posebnega dopisnika Tekač Željka)

Pred odhodom iz Jugoslavije sem nosil jopič in večinoma tudi dežni plašč. Iz takega klimatskega območja sem prišel naravnost pod razbeljeno grško sonce, ki celo Grke same prežene v opoldanskem času s cest v senco. Ulice so od poldneva do četrte ali pete ure bolj prazne. Življenje na njih začne rano zjutraj. Prve dneve sem se jezil, da so me tako zgodaj zbudili. Opoldan promet na ulicah zamre, višek pa doseže v večernih urah. V času vročine se Grki skrijejo soncu in počivajo v kaki senci. Toda čim se vročina poleže, se začne spet življenje, ki doseže svoj višek v začetku noči. Takrat se promet na ulicah podvoji, hrup vozil je oglušujoč, prodajalci glasno in vsiljivo ponujajo svoje blago od srečk do orientalske svile. Včasih zvočni [illegible]

Čudno je, od kod Grkom hladna voda. Kjerkoli sem jo pil, in pil sem jo prve dni od 3 do 4 litre, je bila hladna in dobra, medtem ko v vodovodih voda ni hladna, prej vroča? Grki, in seveda tudi tujci, spijejo veliko piva, zelo pa cenijo tudi oranžado, a zadnje čase tudi znamenito »frutozumo«. »Frutozuma« je gosta hladna pijača, ki jo pripravljajo na poseben stroj in sproti. V te mešalnice vržejo jagode, kose dinje, breskve, marelice in koščke leda. Taka osvežujoča pijača, ki bi prej zaslužila ime jed, je zelo priljubljena in hranilna ter razmeroma draga.

Atene — milijonsko mesto ob plavi egejski obali nudi ponoči prelepo panoramo. Na milijone luči trepeče po obronkih hriba, na katerem so zgrajene Atene. Svetlika se morje ob obali, ko njegove rahle valove

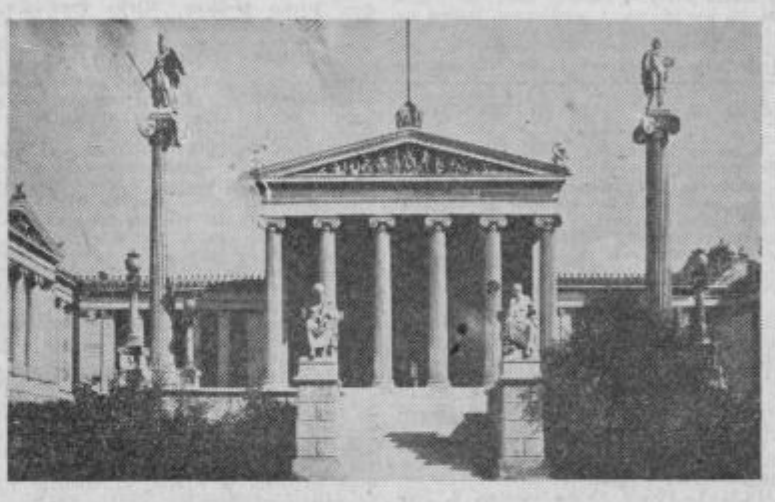

razsvetljujejo močne luči obrobnih restavracij in neonskih reklam, ki opozarjajo, da je pivo »Fix« najboljše, da je hotel »Britanija« najbolj luksuzen itd. Nad vsem tem morjem luči pa je osvetljen Partenon, kakor da ne spada v ta vrvež. Partenon je večen, lep in veličasten.

Poglejmo kako Atenci preživljajo poletne večere. Atenska gledališča, ki jih je gotovo nad deset, so odprta vse leto, toda niso v letnem času tako obiskana. Imajo tudi letno gledališče, kjer od časa do časa dajejo drame iz klasične Grčije. Poleg tega imajo Atene okoli 120 kinomatografov, ki so skoraj vsi letni in moderno urejeni z mizami med sedeži, da gledalec lahko pije in kadi med predstavo. Cene kinovstopnicam so dokaj visoke od 60 do 110 din. Predvajajo predvsem ameriške, nemške, italijanske in francozke filme. V Atenah z velikim zanimanjem pričakujejo premiero grško-jugoslovanskega filma »Dva zrna grozdja«.

Parkov ima Atene malo, zato so zelo zasedeni in v njih ljudje ob pesmih Moulin Rouge, O, mein Papa itd., »lovijo« svež zrak.

DRAGO NOČNO ŽIVLJENJE

O polnoči, ko zaprejo zadnje kinodvorane, na cestah Aten ni več tako bučno. Kioski in trgovine so že zaprte, pa tudi skozi vrata »tavern« odkrivajo zadnje, najupornejše goste. Toda v tem času se odpirajo nočni klubi, bari, dancingi in kabareti s privlačnimi imeni Rio, Argentina, Surprise, Ritz itd. To so pravzaprav edini lokali, kjer se ob vročih mesecih da plesati brez bojazni, da bi se v lastnem znoju okopal. Ti lokali imajo čez dan organizirano službo »dobave gostov«. Po ulicah tiščijo agentje ljudem, predvsem tujcem, v roke letake z vsebino vseh imenitnosti, ki jih ta ali oni lokal nudi. In kljub temu so ti lokali prej prazni kot obiskani. Gostje so v glavnem bogati turisti, ki zaradi radovednosti reklame »only look« pridejo, popijejo kaj, zaplešejo z dekleti, ki so postavljene zato, da zabavajo osamljene goste in plačajo debelo ceho. Med Atenci jih ni ravno veliko, ki bi si lahko privoščili pogostejše obiske v takih lokalih. Mimogrede se tu človek znebi 1000 drahem in če te preračunamo v naših 10 tisočakov, potem bo že vsakemu jasno zakaj.

Jaz sem si res ogledal na principu »only look« lokal. Samo pogledal sem ga, nič naročil, nič plesal in odšel. Bil sem že zmučen, ko sem hitel v hotel. Na griču nad mestom je stal razsvetljen Parthenon, ki spominja in opozarja na veličino antične Grčije in na dolžnost hvaležnosti temu malemu kosu zemlje, kjer je nastajala civilizacija in učenost.

Celjski grofje

Priredil: Jurček Krašovec
Ilustriral: Tonček Skok

— 95 —

Grofica Ana je dobro poznala svojega moža, vendar ni vselej verjela govoricam, ki so jih na gradu samo šušljali. Očetovstvo dveh nezakonskih otrok, ki jih je Herman imel z dvema plemenitašinjama, je moral priznati, toda ni mogla verjeti namigavanjem, da se njen mož ne ustavi niti pri posteljah dvorskih

služabnic. Bila je pobožna žena in usmiljena, kar je marsikdaj pomagalo revnim tlačanom celjskega gospostva.

Nekega dne, jo je na sprehodu v okolici gradu prestregel ubog kmet in jo prosil pomoči. Sredi noči so v njegovo hišo vdrli oboroženci in odpeljali njegovo edinko. Sam se je spoprijel z enim in v njem spoznal vojaka dvorske straže. Rotil jo je, da je nesrečna hči na gradu.

— 96 —

Grofica je verjela prošnjam ubogega moža, zato je na gradu tajno poizvedovala po izginuli deklici. Toda vse je bilo uklenjeno v molk. Ko je po ovinkih omenila dogodek možu, je le-ta vzrojil in prisegel, da o dekletu nič ne ve.

Grofica se je že pomirila, toda zjutraj so

našli pod obzidjem med skalami mrtvo deklico. Zdaj je vmes posegla tudi Hermanova mati Katarina. Stražarja tistega dela obzidja je prisilila, da je povedal resnico. Dekle je skočilo skozi okno grofove spalnice in se ubilo.

S studom in jezo je grofica očitala možu ta zločin ob truplu nesrečnice.

Dogodek jo je tako pretresel, da je kmalu nato bolna na srcu umrla.

— 97 —

Prav takrat so spet veliki dogodki pretrgali samopašno življenje grofa Hermana v Celju. Kralj Sigmund je zbiral močno vojsko, da bi ukrotil napadajoče Turke. Od severa so se proti jugu valile čete. Skozi naše kraje so korakali Burgundci in Francozi pod vodstvom kralja Ivana Neustrašenega.

To je bilo leta 1396.

Herman celjski je tudi zbral svoje čete in se priključil vojskam n apohodu. Na hrvaškem se je priključil vojski Sigmunda in z njim korakal naprej proti jugu.

Bila je jesen, ko so se čete iz vse Zahodne Evrope utrdile pod Nikopoljem ob Donavi. Vojščaki so komaj čakali, da bi se udarili z sovražnikom. Sigmund in Ivan Neustrašeni sta razporedila svoje čete za napad.

— 98 —

Herman celjski je s svojimi vojščaki bil v prvih vrstah napada. Obkolili so Nikopolje in udarili v turške vrste. Bojni hrup je završal. Odločala se je bitka za premoč, za oblast nad južno Evropo. Krščanske čete so sprva uspešno vdirale v sovražnikove utrdbe. Že je izgledalo, da bodo morali Turki opu-

stiti skomine za nadaljnje prodiranje v Evropo in se umakniti. Tako so mislili vojskovodje evropske armade, ne pa Turki. Turki so pustili, da so krščanske čete skrvavele na obzidjih, potem pa poslali v boj sveže čete, ki so bile doslej v pripravljenosti. Množica Turkov se je zapodila na iskrih konjičih med napadajoče Evropejce, ki so se začeli umikati. Toda ta umik je bil že poplah. Turki so zadrli klin v evropsko vojsko in jo razdelili.

SPORT

PESTRA NEDELJA ŠPORTNIH TEKMOVANJ

Čeprav je sezona prvenstvenih športnih tekmovanj za nami, je bila tudi minula nedelja bogata na sporedu najrazličnejših tekmovanj, v katerih so se najbolj odlikovali kolektivi sindikalnih podružnic. Razen v Celju in Šoštanju, kjer je bilo množično športno tekmovanje članov sindikalnih aktivov, so bili aktivni še motoristi, nadalje mladi atleti in atletinje celjskega Kladivarja, pa tudi nogometaši itd.

Pod pokroviteljstvom Okrajnega sindikalnega sveta v Celju je Krajevni sindikalni svet v Šoštanju priredil minulo nedeljo medokrajno tekmovanje članov sindikalnih podružnic v nogometu, streljanju, namiznem tenisu, odbojki, kegljanju in šahu. Na tekmovanju je nastopilo okoli 400 športnikov iz 17 krajev celjskega, slovenjgraškega in krškega okraja. Ne glede na to, da je bilo tekmovanje slabo pripravljeno in pomanjkljivo izvedeno, kar se je pokazalo tudi ob 16. uri, ko so prireditelji napovedali razdelitev nagrad in priznanj, kar pa je zaradi odsotnosti najbolj odgovornih sindikalnih funkcionarjev iz Šoštanja odpadlo in so nekateri zmagovalci zaman čakali na pokale in priznanja, je prireditev vendarle pokazala, da je športno udejstvovanje med člani delovnih kolektivov zelo razširjeno in da je doseglo tudi izredno kvalitetno stopnjo.

Na tem tekmovanju članov sindikalnih podružnic v Šoštanju je v šahu zmagal Šoštanj pred Polzelo in Slovenjim Gradcem. V odbojki je prvo mesto osvojila Polzela pred Slovenjim Gradcem in Konjicami, v namiznem tenisu pa je zmagala prva ekipa Celja v postavi Coh, M. Božič in Nunčič pred Brežicami, nadalje IV. ekipo Celja v postavi Jazbec, Čepin ter Šoštanjem. Med posamezniki v tej panogi je bil najbolj uspešen M. Božič, ki je v finalni igri premagal J. Coha v treh nizih. Na tretje mesto se je plasiral Končan iz Velenja, na četrto pa inž. V. Djinovski iz Rogaške Slatine. Med ženskami posamezno je K. Železnik v finalni igri premagala Habjaničevo in to v treh nizih. V streljanju je bila najboljša ekipa iz Krškega, na drugo mesto pa so se uveljavili strelci iz Rogaške Slatine, ki so imeli v Skorjancu najboljšega posameznika. Zmagovalec nogometnega turnirja je postala enajstorica iz Velenja, ki je v odločilni igri premagala Šoštanj z 1:0.

PRIZNANJA CELJSKIM SPORTNIM DELAVCEM

Na nedavni slavnostni seji Zveze športov Slovenije, ki je bila v Ljubljani, so prejeli priznanja za nesebično delo pri razvoju športa po osvoboditvi tudi naslednji celjski športni funkcionarji: Drago Bradač, Dušan Gradišnik, Feder Gradišnik, Matija Hanc, Karel Jug, Stane Lorger, Mirko Meštrov, Mirko Presinger, Janko Vagner in Drago Zadravec.

DRUSTVENI MITING AD KLADIVAR

Med tednom so celjski atleti izvedli svoj društveni miting, na katerem se je najbolj izkazal Gajšek, ki je v teku na 1000 metrov s časom 2:32,4 dosegel drugi letošnji najboljši čas v Sloveniji. Kralj, ki je za zmagovalcem na tej progi zaostal le za štiri desetinke sekunde, pa je postavil tretji najboljši čas v Sloveniji. Razen njiju sta bili uspešni še Šikovčeva v teku na 60 m, ki je dosegla čas 7.9 sekund ter Majcenova, ki je skočila 5.22 m v daljino. V ostalih disciplinah pa so bili doseženi naslednji najboljši rezultati: tek na 100 m: Kopitar 11.5, Vučer 11.6; tek na 200 m: Zupančič 23.2, Kopitar 23.7; skok v daljino: Urbajs 6.22 m; met kopja: Kopitar 61.95 m; ženske, met diska: Čelesnik 39.60 m; met kopja: Jezernik 31.17.

I. TELOVADNI NASTOP V POVILU PRI NOVEM

Tečajniki »Partizana«, okrajne zveze Celje, so zaključili svoj 14-dnevni tečaj s prikazom telovadnih ur, s prostimi vajami, z vajami s kamni, z raznoterostmi in telovadbo na drogu. Po nastopu je bila prijateljska tekma v odbojki med mladinci iz Krope, ki taborijo v bližini, in našimi mladinci.

Vse točke so bile precizno izvedene in jih je občinstvo z aplavzom nagradilo. Točke, s katerimi so nastopili, so bile vzete iz programa, ki so ga tečajniki izvajali in niso bile za to potrebne posebne vaje.

GRADBINCI IZ SLOVENIJE SO TEKMOVALI V CELJU

Člani delovnih kolektivov gradbenih podjetij Slovenije prirejajo vsako leto tradicionalna športna tekmovanja. Letošnja prireditev je bila v Celju ne samo v počastitev desete obletnice osvoboditve, marveč tudi na čast 5-letnice obstoja športnega društva »Beton« v Celju. Na tekmovanju je sodelovalo okoli 400 tekmovalcev — članov 15 gradbenih podjetij in ustanov iz vse Slovenije. Slavnostna otvoritev tekmovanja je bila v soboto dopoldne, ko je vse navzoče pozdravil direktor »Betona« tovariš V. Jeras. Kmalu zatem pa so se začela športna tekmovanja, ki so dala naslednje končne rezultate:

NOGOMET: 1. Beton (Celje), 2. Graditelj (Celje), 3. Zidar (Kočevje) in 4. Gradis (Kidričevo). V finalni igri je Beton premagal Graditelja s 3:0 in to v dveh podaljških.

ŠAH: 1. Konstruktor (Maribor) 7 in pol točke, 2. Tehnika (Ljubljana) 5 in pol točke, 3. Primorje (Ajdovščina) 5 točk.

ODBOJKA: 1. Pionir (Novo mesto), 2. Slovenija-ceste (Ljubljana), 3. Gradis (Soštanj) in 4. Primorje (Ajdovščina). V odločilni igri so Novomeščani premagali ekipo Slovenija - ceste s 3:0.

NAMIZNI TENIS: 1. Konstruktor (Maribor), 2. Pionir (Novo mesto) in 3. Beton (Celje).

STRELJANJE: 1. Pionir (Novo mesto) 561 krogov, 2. Tehnika (Ljubljana) 525 krogov, 3. Primorje (Ajdovščina) 507 krogov, 4. Gradis (Ljubljana) 503 kroge. Beton je bil deveti z 269, Graditelj pa trinajsti s 145 krogi.

KEGLJANJE — MOŠKI: 1. Gradis (Ljubljana) 664, 2. Beton (Celje) 659, 3. Tehnika (Ljubljana) 655, 4. Konstruktor (Maribor) 649.

KEGLJANJE — ŽENSKE: 1. Gradis (Ljubljana) 576, 2. Beton (Celje) 557, 3. Gradis (Soštanj) 468 in 4. Primorje (Ajdovščina) 457.

BALINANJE: 1. Beton (Celje), 2. Gradis (Ljubljana, 3. Tehnika (Ljubljana) in 4. Primorje (Ajdovščina). V finalni igri je Beton premagal Gradis s 15:7.

MEDNARODNE MOTOCIKLISTIČNE DIRKE

Avto-moto društvo »Slavko Šlander« ter odbor Ljudske tehnike Tovarne emajlirane posode v Celju sta preteklo nedeljo pripravila mednarodne motocikliste dirke, ki so na stadion »Svobode« privabile okoli 4000 ljudi. Tekmovanje je bilo dobro pripravljeno in organizirano. Vsi tekmovalci, med katerimi je bilo 6 Avstrijcev ter 3 Zagrebčani, so vozili na motorjih 500 ccm. Po petih startih je bil najboljši Avstrijec Unterleiter s 15 točkami, na drugo mesto se je plasiral Zagrebčan Drago Regvart s 14 točkami in na tretje mesto Avstrijec Strasser s 13 točkami.

ROMAN LEŠEK — SLOVENSKI PRVAK V TREH ATLETSKIH DISCIPLINAH

V nedeljo je bilo v Mariboru prvenstvo Slovenije v atletskih disciplinah za mlajše mladince. Tekmovanja so se udeležili tudi mladinci celjskega Kladivarja, med katerimi je bil najbolj uspešen Roman Lešek, ki je zmagal v skoku ob palici s 3,40 m, nadalje v skoku v daljino s 6,06 m in v teku na 100 m čez zapreke s 15 sekundami. V ostalih disciplinah pa so mladi atleti Kladivarja dosegli naslednje rezultate: **500 m ovire:** 2. Ban v času 44 sekund; **kopje:** 2. Dimec 48,56, 3. Kač 46,13; **višina:** 2. Tratnik 165 cm; **2000 m:** 2. Šumer 6:27,3; **1000 m:** 1. Lorber 2:44,0, 2. Naraks 2:47,4; **300 m:** 1. Ledinek 38,7; **disk:** 1. Dimec 41,66; **kladivo:** 2. Bzirsky 39,18; **štafeta 4 × 100 m:** 1. Kladivar 48,6 sekund.

ŠUMAKOVA — ZMAGOVALKA V TEKU NA 80 METROV ČEZ OVIRE TER V SKOKU V VIŠINO

Kakor mladinci v Mariboru, tako so mladinke v Ljubljani tekmovale za republiško prvenstvo v atletiki. Tu pa je imela največ uspeha mlada celjska tekmovalka Šumakova, ki je zmagala v teku na 80 m čez ovire v času 14 sekund ter v skoku v višino s 140 cm. Ostale njene društvene tovarišice pa so se uvrstile takole: **60 m:** 5. Leban 8,9; **100 m:** 5. Rečnik 14,2; **daljina:** 4. Rečnik 4,35 m; **met krogle:** 6. Skornik 9,86 m; **disk:** 4. Skornik 25,44 m; **štafeta 4 × 60 m:** 2. Kladivar 36 sekund.

V TEKU NA 110 METROV ČEZ OVIRE V BERLINU JE ZMAGAL LORGER

Po meddržavnih dvobojih z Nemčijo in Norveško je del jugoslovanske atletske reprezentance sodeloval na nekaterih mitingih v Nemčiji in na Finskem. Od celjskih atletov sta na teh

turnejah ostala le Stanko Lorger ter Andrej Vipotnik. Na tekmovanju v Berlinu je Lorger zmagal v teku na 110 m čez ovire v času 14,6. Drugi je bil Nemec Steines, ki je dosegel isti čas kakor zmagovalec. Na mitingu v Kölnu pa je nastopil tudi mladi Vipotnik, ki je zmagal v teku na 800 m v času 1:53.

NOGOMETAŠI KLADIVARJA — TRETJI NA TURNIRJU V MARIBORU

Pretekło sobotu in nedeljo je bil v Mariboru pokalni nogometni turnir, na katerem je sodelovala tudi enajstorica celjskega Kladivarja. Celjski nogometaši so na tem turnirju dosegli lep uspeh; prikazali pa so tudi lepo igro, saj so že prvi dan tekmovanja premagali Kovinarja s Teznega s 5:1 (1:1), drugi dan pa so izgubili srečanje z Mariborom z rezultatom 2:0. V dvoboju za tretje oziroma četrto mesto je Kladivar premagal ljubljanskega Odreda z 2:0 (1:0). V finalni igri je Maribor premagal Tekstilca iz Varaždina s 5:2 (2:0).

Kotiček za naše žene

OSVEŽUJOČA HLADILNA PIJAČA

Na 5 litrov vode daj pol kilograma sladkorja, 1 deciliter vinskega kisa ter razrezano celo limono (z olupkom vred) in pest lipovega cvetja. Posodo pokrij in čez dan večkrat premešaj. Po treh dneh pretoči v steklenice in dobro zamaši. Čez teden dni je pijača godna. (Komur prija bezgov okus, lahko namočí namesto lipovega cvetja bezgovo.) Ta domača pijača je zelo prijetnega okusa in poživljajoča. Po tem računu stane liter 31 din.

Na obisku pri tabornikih „Partizana" iz celjskega okraja v Novem Vinodolu-Povile

Pičla 2 km od Novega se nahaja lep borov gaj, kjer taborijo mladinci in člani. Šotori so nameščeni med drevjem in jih s ceste težko opaziš. Ta zapuščeni gaj so spremenili tečajniki v krasen vrtič ter lice popolnoma spremenili. Vsak šotor ima svojo gredico, svoje ime, svojo ograjo. Tu vidiš grb mesta Laško, sredi gaja je iz peska in zemlje napravljen velik celjski grb z napisom »Partizan« Celje, šotor »Jastreb« ima gredico z veliko peterokrako zvezdo. Sledijo razna imena šotorov kot Galeb, Hum, Triglav itd. Vse to so napravili tečajniki v svojem prostem času kljub 8 urnem dnevnem pouku. Tečaj je namenjen za bodoče vodnike vrst in oddelkov. V njem se nahaja 16 tečajnikov iz 12 društev celjskega okraja. So sami stasiti mladinci in člani, katerim se pozna, da so v telovadbi že pravi mojstri.

Tečaj moških se bliža h koncu, nakar pridejo na 14 dnevni tečaj ženski oddelki, nato pripadniki »Partizana« iz Celja v dveh izmenah, za njimi pa najmarljivejši delavci celjskega okraja.

POGAČICE, KI JIH NAPRAVIMO V ČETRT URE

Stepemo eno jajce s tremi žlicami sladkorja, primešamo 6 žlic moke, malo vanilijevega sladkorja in limonovega soka, nato pa še sesekljanega sadja in orehov. Z mokrim nožem razgrnemo to zmes na tenko namazan pekač in pečemo 5 minut. Razrežemo še vroče, ker bi se mrzle preveč drobile.

SUHE ČEŠNJE

Za sušenje vzamemo povečini večje češnje. Koščice lahko iztisnemo, vendar je bolje, če sušimo češnje kar cele. Češnje razložimo po deski in jih sušimo na soncu. Posušene denemo v platneno vrečico in spravimo na hladnem in suhem prostoru. Če hočemo pripraviti kompot, jih operemo in denemo v osladkano vrelo vodo. Za močnate jedi potopimo posušene češnje v mlačni vodi, da nabreknejo.

MRZLO VMEŠANA MARMELADA IZ RDEČIH JAGOD

Pol kilograma pretlačenih rdečih jagod vmešamo s pol kilograma tolčenega kristalnega sladkorja. Temu primešamo dve žlici limoninega praška in odlična marmelada je gotova. Njena prednost je v tem, da so v njej ohranjeni vsi vitamini, aroma in okus, pa tudi naravno barvo obdrži, ker ni kuhana.

KDAJ SEJEMO KUMINO

Po travnikih danes kumina precej izumira in je prav, da jo začnemo same sejati.

Razlikujemo jaro in ozimno kumino. Kumina rabi mnogo gnoja in uspeva bolj na peščenih, apnenih in ilovnatih tleh. Ozimno kumino sejemo v jeseni, v septembru ali oktobru, jaro pa spomladi, marca ali aprila. Prednost dajemo jesenski setvi, ker rodi bolj bogato. Če je posevek pregost, ga kmalu po ozelenitvi razredčimo na 30 do 40 cm. Pridelek bo večji, če bomo zemljo spomladi večkrat zrahljali in okopali.

Kumino požanjemo preden popolnoma dozori. Dozori pa naj razobešena na primernem mestu in povezana v snope. Ko je seme povsem zrelo, kumino položimo na rjuhe in jo omlatimo.

Kuminovo seme uporabljamo v gospodinjstvu kot dišavni dodatek raznim jedem, v domačem zdravilstvu pa je znana predvsem kot sredstvo, ki odganja vetrove in jo radi primešamo jedem, ki napihujejo (fižol, zelna solata, kumare). Dojenčku kominov čaj pomiri krče, bolnim ženam pospešuje in ureja menstruacijo in znameniti zdravnik dr. Kühner celo trdi, da kumina pospešuje izločevanje mleka in jo priporoča mladim materam.

Seme kumine lahko kupiš v semenarni.

Upravni odbor podjetja APNENIK PEČOVNIK

razpisuje mesto

RAČUNOVODJE

Pogoji: triletna samostojna praksa v vodstvu industrijskega računovodstva s položenim strokovnim izpitom.

Nastop službe takoj ali s 1. avgustom 1955.

TEČAJ ESPERANTA

Dekkvara leciono.

Saluton karaj amikinoj kaj amikoj!

Amiko — prijatelj,
lago — jezero,
bordo — breg,
boato — čoln,
banejo — kopalnica, kopališče,
saltejo — skakalnica,
leporo — zajec,
vulpo — lisica,
cervo — jelen,
urso — medved,
ĉamo — gams,
bani — kopati,
teni — držati,
kvereli — prepirati,
lavi — umivati,
naĝi — plavati,
ĉirkaŭ — okrog,
verŝajne — najbrž, verjetno.

Via ĉambro estas tre bela, sed verŝajne ankaŭ nia ne estos malpli bela. Vaša soba je zelo lepa, toda najbrž tudi naša ne bo nič manj lepa.

V esperantu **zanikamo v enem stavku samo enkrat**, sicer se zanikanje spremeni v potrditev, zato je pravilno: **ne estos malpli — ne** bo **nič** manj.

Kiel bela estas rigardo tra la fenestro. Tre proksime (blizu) estas lago. Ĉe (ob, pri) la bordo de la lago estas boatoj. Ĉe alia bordo **banas sin** homoj.

Bani sin — kopati se.

SIN je povratni zaimek v 4. sklonu. Prvi sklon je SI — se, sebe, toda **vedno** le v tretji osebi ednine in množine. Nekaj primerov:

Li tenas **sian** ĉapelon en **sia** mano. On drži **svoj** klobuk v **svoji** roki.

Li **tenas lian** ĉapelon en **sia mano.** On drži **njegov** klobuk v **svoji** roki. Ŝi tenas **lian** manon en **sia** mano. Ona drži **njegovo** roko v **svoji** roki. Li tenas **ŝian** manon en **sia** mano. On drži **njeno** roko v **svoji** roki. Ŝi tenas **sian** manon en **lia** mano. Ona drži **svojo** roko v **njegovi** roki.

Ŝi legas al si. Ona si bere (sama sebi).

Ŝi legas al ŝi. Ona bere njej.

SI uporabljamo tudi za predlogi, n. pr.: Inter si ili ne kverelas. Med seboj se oni ne prepirajo.

Če dodamo zaimku **si** končnico -a, dobimo svojilni zaimek SIA — svoj, -a, -e.

Zaimek **si, sia** uporabljamo samo v tretji osebi ednine in množine. Pri ostalih osebah uporabljamo osebne zaimke, n. pr.:

Mi lavas min — umivam se (dobesedno, jaz umivam mene),
vi lavas vin — umivaš se,
li lavas **lin? NE! Lin je njega!**
li, ŝi, ĝi lavas **sin** — on, ona, ono **se umiva,**
ni lavas nin — mi se umivamo,
vi lavas vin — vi se umivate,
ili lavas **sin** — oni, one, ona se umivajo.

Ni vidas, ke multaj homoj, kiuj banas sin, naĝas en la akvo. Vidimo, da mnogi ljudje, ki se kopljejo, plavajo v vodi. En la banejo estas ankaŭ saltejo (skakalnica). Kelkaj homoj veturas en la boato sur la lago. Ĉirkau la lago estas herbejoj (travniki) kaj tre proksime ankaŭ arbaroj. En la arbaroj vivas multaj bestoj (živali). Inter aliaj vivas leporoj, vulpoj, cervoj kaj ursoj. **Pli** alte sur la montoj vivas ĉamoj. **Bolj** visoko v gorah žive gamsi.

Pli — bolj je druga stopnja primerjalnika, komparativ.

Bela — lep, pli bela — lepši, granda — velik, pli granda — večji, alta — visok, pli alta — višji, bona — dober, pli bona — ?

La montoj estas altaj. Unu estas **pli** alta **ol** la alia.

OL — od, kakor, kot, je veznik, ki ga uporabljamo pri drugi stopnji primerjalnika.

Montoj estas pli altaj **ol** arboj. Ĉu arboj estas pli altaj ol montoj? Ne, arboj ne estas pli altaj ol montoj, sed la montoj estas pli altaj ol arboj. Ĉu dometo estas pli granda ol palaco? Ne, dometo ne estas pli granda ol palaco, sed palaco estas pli granda ol dometo.

Prihodnjič gremo na izlet v gore, zato se dobro pripravite za gorsko turo.

Ĝis la revido sur la montoj!

DOSEDANJI USPEHI ESPERANTA, MNOGI ČASOPISI, KONGRESI IN MEDNARODNA SREČANJA SO DOKAZ MOČI IN VELIKIH MOŽNOSTI, KI JIH DAJE MEDNARODNI JEZIK ESPERANTO.

Dr. Vladimir Bakarič

OBJAVE IN OGLASI

RAZPIS

Industrijska šola za telegrafsko-telefonske mehanike v Ljubljani razpisuje sprejem učencev v I. razred industrijskih šol za šolsko leto 1955-56, in sicer:

v Industrijsko šolo v Ljubljani, oddelek za TT mehanike — 30 učencev;

v Industrijsko šolo v Ljubljani, oddelek za monterje zračnih TT linij — 30 učencev.

Kandidati ne smejo biti starejši od 18 let ter morajo imeti najmanj 4 razrede srednje šole.

Sprejemni izpit bodo polagali iz slovenščine, matematike in fizike po programu od I. do IV. razreda gimnazije zaključno.

Kandidati, ki se žele vpisati v eno izmed navedenih šol, morajo vložiti prošnjo na Upravo podjetja za PTT promet v Ljubljani in priložiti naslednje dokumente:

1. zadnje šolsko spričevalo,
2. rojstni list,
3. zdravniško spričevalo.

V prošnji morajo navesti, v kateri oddelek Industrijske šole žele biti vpisani, socialno in premoženjsko stanje, kraj bivanja ter poklic staršev, če ne prihajajo neposredno iz šole, pa morajo navesti tudi delo, ki so ga opravljali od izstopa iz šole do vložitve prošnje.

Prošnje je vložiti takoj. O dnevu polaganja pismenega izpita bodo kandidati obveščeni pismeno.

Šola ima internat, stroške vzdrževanja plačajo učenci sami, prejemajo pa v času šolanja mesečno nagrado, in sicer v I. razredu po 2000 din, v II. razredu po 2500 din, v III. razredu pa po 3000 din. Razen tega lahko učenci oddelka za monterje zračnih TT linij, katerih starši ne prejemajo otroških doklad, dobivajo štipendijo od Generalne direkcije PTT v Beogradu.

PRODAM večjo količino dobrega jabolčnika. — Puconja Anton, Kamenščak, Ljutomer.

VAJENCA z dovršenim 4. razredom gimnazije sprejme trgovina s špecerijskim blagom »Center«, Celje, Tomšičev trg 5.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO OZZ v Vojniku proda stabilni motor znamke Imporn 10 KS.

PRODAM voziček in pupo. Naslov v upravi lista.

PRODAM ali dam v najem tovorni avto 1 in pol tonski. Naslov v upravi lista.

PRODAM kravske komate. Hriberšek Ivan, Ostrožno 40, Celje.

PRODAM zelo lepo parcelo, nedostopno plinu in vodi, 15 minut iz mesta. Naslov v upravi lista.

PRODAM dvostanovanjsko hišo in šest stavbenih parcel v neposredni bližini mesta. Gracer Viljem — Kmetijski magazin Celje.

PRODAM večstanovanjsko hišo ali posamezna stanovanja v neposredni bližini mesta. Gracer Viljem — Kmetijski magazin.

PRODAM tapeciran športni voziček. Naslov v upravi lista.

KRAVO 8 in pol mesecev brejo prodam ali zamenjam za dobro ohranjen šivalni stroj »Singer« novega tipa. Vprašati pri Lipovšek Slavku, Razgorce 2, Vojnik.

KUPIM dobro ohranjeno žensko kolo. Naslov v upravi lista.

KUPIM v Celju komfortno dvosobno stanovanje — vseljivo. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM sobo in kuhinjo v Miklošičevi 10, za enako ali večje. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM sobo in kuhinjo za enako ali večjo sobo v mestu. Vprašati v upravi lista.

ZAMENJAM trosobno komfortno stanovanje v Celju za enako ali slično v Ljubljani. Repič, Celje, Razlagova 15/ III.

ZAMENJAM dvosobno sončno stanovanje z balkonom na Polulah št. 42 za enako v mestu. Vprašati krojaštvo Kučan, Zidanškova 21.

DVOSOBNO STANOVANJE lepo, na Teharju, zamenjam za dvosobno ali trosobno v Celju. Naslov v upravi lista.

DVOSOBNO STANOVANJE s kabinetom in pritiklinami na Ljubljanski cesti zamenjam za podobno v mestu. Naslov v upravi lista.

ZA PRAZNO SOBO v Celju grem kuhat in gospodinjit nekaj ur dnevno. Naslov v upravi lista.

SPREJMEMO v službo absolventko srednje ekonomske šole, lahko tudi začetnica. Apnenik Pečovnik, Celje.

IZGUBIL sem otroški suknjič po Ljubljanski cesti čez Vodnikovo do Stanetove ulice. Vrniti Stanovšek, Stanetova 22/II.

PREKLICUJEM izgubljeno sindikalno knjižico št. 142569 na ime Jezernik Silva, Dečkova 54, Celje.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Dne 17. 7. 1955: dr. Čerin Jože, Celje, Cankarjeva ulica 9.

Nedeljska zdravniška služba traja od sobote od 18. ure dalje do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

RADIO CELJE

Nedelja, 17. julija:
10,00 Za prijetno nedeljsko dopoldne
10,15 Oddaja za cicibane
10,30 Lepe melodije
10,45 Radijska kronika
11,00 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
11,45 Reklame in objave, vmes zabavna glasba

Ponedeljek, 18. julija:
19,00 Reklame in objave, vmes zabavna glasba
19,10 Športni tednik
19,30 Prenos iz Ljubljane

Torek, 19. julija:
19,00 Pregled »Večera«, poročila
19,10 Reklame in objave
19,15 Oddaja na večer pred Prazaikom mesta Celja
20,00 Prenos iz Ljubljane

Sreda, 20. julija:
19,00 Poročila
19,10 Zabavna glasba, vmes reklame in objave
19,15 Vi vprašujete — mi odgovarjamo!
19,30 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
20,00 Prenos iz Ljubljane

Četrtek, 21. julija:
19,00 Pregled »Večera«, poročila
19,10 Posebna oddaja na večer pred Dnevom vstaje
20,15 Literarna oddaja: Ne pozabite nas!
20,45 Iz slovenske simfonične glasbe
21,00 Prenos iz Ljubljane

Petek, 22. julija:
19,00 Pregled »Celjskega tednika«, reklame in objave
19,10 Partizanske pesmi in koračnice
19,30 Prenos iz Ljubljane

Sobota, 23. julija:
19,00 Poročila, reklame in objave
19,10 Kar ste želeli — to bomo zavrteli!
19,30 Prenos iz Ljubljane

KINO

KINO UNION, CELJE

Od 13. do 18. VII. 1955: »ALI BABA IN 40 HAJDUKOV«, francoski barvni film

Od 19. do 23. VII. 1955: »SKRIVNOST INDIJANKE«, ameriški film

predstave dnevno ob 18 in 20, ob nedeljah ob 16, 18 in 20.

KINO DOM, CELJE

Od 17. do 21. VII. 1955: »V VRTINCU HIMALAJE«, francoski barvni film

Od 22. do 27. VII. 1955: »NA OSTRINI MECA«, italijanski film

Predstave dnevno ob 18,15, v Letnem kinu ob 20,30, ob nedeljah ob 16,15, 18,15 in v Letnem kinu ob 20,30. V primeru slabega vremena bo zadnja predstava ob 20,15 v dvorani.

V najtežjih dneh ob nenadomestljivi izgubi našega nepozabnega, skrbnega moža, očeta, brata, svaka in strica

KONRADA CIGELSKA
posestnika

se vsem najprisrčneje zahvaljujemo za globoko sočustvovanje. Iskrena zahvala čč. duhovščini, vsem, ki so ga v tako lepem številu spremili v prerani grob, vsem darovalcem vencev in cvetja, Plevčak Ernestu in Bence Avgustu pa za prelepe poslovilne besede ob odprtem grobu.

Žalujoče družine:
Cigelšek, Črepinšek, Čander, Golihleb
in ostalo sorodstvo

Celje — Zg. Hudinja, dne 11. julija 1955.

ZAHVALA

Moja edinka

JANJA BEZENŠEK

profesorica na II. gimnaziji v Celju

je bila na njeni zadnji zemeljski poti dne 5. julija 1955 izredno in prisrčno počaščena.

Vsem in vsakemu posebej bodi izrečena moja topla, iskrena hvala.

Ljubljana, dne 10. julija 1955. Dominik Bezenšek, oče